

IX

OPPIKOULUT

69

TILASTOLLINEN KATSAUS OPPIKOULUJEN TILAAN JA
TOIMINTAAN LUKUVUONNA

1951—1952

IX

LÄROVERKEN

69

STATISTISK ÖVERSIKT AV LÄROVERKENS TILLSTÅND
OCH VERKSAMHET UNDER LÄSÅRET

1951—1952

*STATISTICAL REVIEW OF SECONDARY SCHOOL EDUCATION
IN FINLAND DURING SCHOOL YEAR 1951—1952*

IX

OPPIKOULUT

69

TILASTOLLINEN KATSAUS OPPIKOULUJEN TILAAN JA
TOIMINTAAN LUKUVUONNA

1951—1952

IX

LÄROVERKEN

69

STATISTISK ÖVERSIKT AV LÄROVERKENS TILLSTÅND
OCH VERKSAMHET UNDER LÄSÅRET

1951—1952

*STATISTICAL REVIEW OF SECONDARY SCHOOL EDUCATION
IN FINLAND DURING SCHOOL YEAR 1951—1952*

Alkusanat.

Esillä oleva julkaisu on laadittu pääasiassa samojen periaatteiden mukaisesti kuin tämän sarjan edellinen julkaisu. Kuitenkin on osastoa 6, jossa esitetään tietoja oppikoulujen menoista ja tuloista, jossain määrin täydennetty.

Aineiston käsittelyä on valvonut aktuaari C. E. Granberg, joka myös on kirjoittanut tekstin.

Helsingissä, Tilastollisessa päätoimistossa, huhtikuussa 1953.

Förord.

Vid utarbetandet av föreliggande publikation ha i stort sett samma principer följts som i föregående publikation i denna serie. Avdelning 6, som innehåller uppgifter om läroverkens utgifter och inkomster, har emellertid delvis kompletterats.

Bearbetningen av materialet har letts av aktuarien C. E. Granberg, som även författat texten.

Helsingfors, på Statistiska centralbyrån, i april 1953.

Valter Lindberg.

A. Tunkelo.

Sisällys.

<i>Teksti.</i>	<i>Sivu</i>
1. Oppikoulujen luku	5
2. Opettajisto	6
3. Oppilaiden luku	7
4. Luokkien luku ja oppilasmäärä luokkaa kohden	9
5. Muut tiedot oppilaista	10
6. Oppikoulujen menot ja tulot	13
7. Ylioppilastutkinto	15

Tauluja.

1. Oppikoulut, opettajien ja oppilaiden luku lääneittäin lukuvuonna 1951—52	2
2. Oppilaita lukuvuonna 1951—52 1 000 asukasta kohti	4
3. Oppilaat isän ammatin mukaan lukuvuonna 1951—52	5
4. Hyväksytyt kokelaat Pohjoismaissa vuosina 1939 ja 1949—52	6

Innehåll.

<i>Text.</i>	<i>Sid.</i>
1. Antalet läroverk	5
2. Lärarkåren	6
3. Antalet lärjungar	7
4. Antalet klasser och antalet lärjungar per klass	9
5. Övriga uppgifter om lärjungarna	10
6. Läroverkens utgifter och inkomster	13
7. Studentexamen	15

Tabeller.

1. Läroverken, antalet lärare och lärjungar länsvis läsåret 1951—52	2
2. Antalet lärjungar läsåret 1951—52 per 1 000 invånare	4
3. Lärjungarna efter faderns yrke läsåret 1951—1952	5
4. Antalet godkända kandidater i de nordiska länderna åren 1939 och 1949—52	6

Contents.

<i>Text.</i>	<i>Page</i>
1. Number of secondary schools	5
2. Teaching staff	6
3. Number of pupils	7
4. Number of forms and pupils to a form	9
5. Other data on pupils	10
6. Income and expenditure of secondary schools	13
7. Matriculation examination	15

Tables.

1. Secondary schools, number of teaching staff and of pupils, by counties, during school year 1951—52 ..	2
2. Number of pupils per 1 000 inhabitants during school year 1951—52	4
3. Pupils by fathers' professions, during school year 1951—52	5
4. Approved candidates in the Scandinavian countries in 1939 and 1949—52	6

1. Oppikoulujen luku.

Opetuslaitoksemme on sodanjälkeisinä vuosina osoittanut voimakasta kasvua. Sekä opetuslaitosten että oppilaiden ja opiskelijoiden lukumäärä on useimmissa tapauksissa jatkuvasti lisääntynyt. Varsinkin oppikouluissa on lisäys ollut hyvin huomattava, sillä oppilasmäärän lisäys oli ajanjaksona 1938—52 46 116 eli 85.7 %, kun sitä vastoin vastaava oppilasmäärän lisäys esim. ammattikouluissa oli 6 138 eli 27.7 %.

Oppikoulujen koko lukumäärä on nyt 112 eli 48.1 % suurempi kuin sodanedellisenä aikana. Kuten allaolevasta taulusta näkyy, on suomenkielisten koulujen luku lisääntynyt 109:llä eli 58.0 prosentilla, ruotsinkielisten 3:lla eli 6.7 prosentilla.

1. Oppikoulujen luku. — Antalet läroverk. — Number of secondary schools.

Lukuvuosi Läsår School year	Valtionkouluja. — Statskolor State schools			Kunnallisia ja yksityisiä kouluja Kommunala och privata skolor Municipal and private schools			Kalkkiaan — Inalles — Total		
	Suomenk. Finskspr. Finnish	Ruotsink. Svenskspr. Swedish	Yhteensä Summa Total	Suomenk. Finskspr. Finnish	Ruotsink. Svenskspr. Swedish	Yhteensä Summa Total	Suomenk. Finskspr. Finnish	Ruotsink. Svenskspr. Swedish	Yhteensä Summa Total
1938—39 ...	72	17	89	116	28	144	188	45	233
1948—49 ...	82	17	99	189	29	218	271	46	317
1949—50 ...	85	17	102	201	33	234	286	50	336
1950—51 ...	86	17	103	203	32	235	289	49	338
1951—52 ...	90	17	107	207	31	238	297	48	345

Kunnallisia ja yksityisiä kouluja oli lukuvuonna 1951—52 jopa 70 % kaikista kouluista. Vastaava prosenttiluku oli lukuvuonna 1938—39 62. Todennäköisesti yksityiskoulujen suhteellinen osuus tulee edelleen lisääntymään, vaikkakin vastakkaiseen suuntaan vaikuttava tekijä on, että vuosittain jokin määrä yksityiskouluja otetaan valtion huostaan Kouluhallituksessa valmistetun suunnitelman mukaisesti.

Oppikoulut jakaantuivat lukuvuosina 1949—52 koulu-
muodoittain seuraavasti:

Gruppen kommunala och privata skolor omfattade läsåret 1951—52 inte mindre än 70 % av totalantalet. Motsvarande procenttal utgjorde läsåret 1938—39 62. Det är möjligt att privatskolornas relativa andel även i framtiden kommer att ökas om ock denna utvecklingstendens motverkas av att årligen ett visst antal privatskolor kommer att övertagas av staten i enlighet med en av Skolstyrelsen utarbetad plan.

Efter skoltyp fördelade sig läroverken läsåren 1949—52 på följande sätt:

2. Oppikoulut koulumuodon mukaan. — Läroverken efter skoltyp. — Types of schools.

	1949—50			1950—51			1951—52		
	Suomenk. Finskspr. Finnish	Ruotsink. Svenskspr. Swedish	Yhteensä Summa Total	Suomenk. Finskspr. Finnish	Ruotsink. Svenskspr. Swedish	Yhteensä Summa Total	Suomenk. Finskspr. Finnish	Ruotsink. Svenskspr. Swedish	Yhteensä Summa Total
<i>Valtionkoulut — Statskolor — State schools</i>	85	17	102	86	17	103	90	17	107
Normaalilyseot — Normallyceer — Normal lyceums ..	2	1	3	2	1	3	2	1	3
Klassilliset lyseot — Klassiska lyceer — Classical lyceums	3	1	4	3	1	4	3	1	4
Poikalyseot — Gosslyceer — Boys' lyceums	24	3	27	23	3	26	24	3	27
Yhteislyseot — Samlyceer — Mixed lyceums	20	6	26	22	6	28	23	7	30
Tyttölyseot — Flicklyceer — Girls' lyceums	16	1	17	18	2	20	19	2	21
Tyttökoulut — Flickskolor — Girls' schools	8	3	11	7	2	9	7	2	9
Keskikoulut — Mellanskolor — Middle schools	12	2	14	11	2	13	12	1	13
<i>Kunnalliset ja yksityiset — Kommunala och privata — Municipal and private</i>	201	33	234	203	32	235	207	31	238
Poikalyseo — Gosslyceum — Boys' lyceum	—	1	1	—	1	1	—	1	1
Yhteislyseot — Samlyceer — Mixed lyceums	80	18	98	83	17	100	80	16	96
Tyttölyseot — Flicklyceer — Girls' lyceums	3	4	7	2	5	7	2	5	7
Yhteislukiot — Samgymnasier — Mixed gymnasiums	3	1	4	2	1	3	3	1	4
Tyttölukiot — Flickgymnasier — Girls' gymnasiums	2	1	3	2	—	2	2	—	2
Keskikoulut — Mellanskolor — Middle schools	113	8	121	114	8	122	120	8	128

Koko kansakoulukurssille perustuvien oppikoulujen luku on viime vuosina vähentynyt. Lukuvuonna 1949—50 oli näitä uusimuotoisia kouluja 61, lukuvuonna 1950—51 58 ja lukuvuonna 1951—52 vain 51, joista 9 valtionkouluja.

2. Opettajisto.

Opettajiston kokoonpano lukuvuosina 1938—39 ja 1948—52 ilmenee allaolevasta taulusta.

3. Opettajat virka-aseman ja sukupuolen mukaan. — Lärarkären efter tjänsteställning och kön.

Teachers by status and sex.

Lukuvuosi Läsår School year	Vakinaisia Ordinarie Regular	Viransijaisia Tjänstför- rättande Substitutes	Tuntiopettaja Timlärare Visiting teachers	Yhteensä Summa Total	Miehiä — Manliga Male		Naisia — Kvinnliga Female	
					Luku Antal Number	%	Luku Antal Number	%
Kaikki koulut — Samtliga skolor — All schools								
1938—39	1 956	297	1 173	3 426	1 648	48.1	1 778	51.9
1948—49	2 263	402	2 482	5 147	2 280	44.3	2 867	55.7
1949—50	2 325	448	2 625	5 398	2 373	44.0	3 025	56.0
1950—51	2 399	439	2 720	5 558	2 416	43.5	3 142	56.5
1951—52	2 441	476	2 865	5 782	2 498	43.2	3 284	56.8
Suomenkieliset — Finskspråkiga — Finnish								
1938—39	1 513	232	877	2 622	1 235	47.1	1 387	52.9
1948—49	1 878	322	2 086	4 286	1 862	43.4	2 424	56.6
1949—50	1 931	382	2 197	4 510	1 946	43.1	2 564	56.9
1950—51	2 001	358	2 287	4 646	1 979	42.6	2 667	57.4
1951—52	2 040	403	2 410	4 853	2 056	42.4	2 797	57.6
Ruotsinkieliset — Svenskspråkiga — Swedish								
1938—39	443	65	296	804	413	51.4	391	48.6
1948—49	385	80	396	861	418	48.5	443	51.5
1949—50	394	66	428	888	427	48.1	461	51.9
1950—51	398	81	433	912	437	47.9	475	52.1
1951—52	401	73	455	929	442	47.6	487	52.4

Taulusta ilmenee, että sekä vakinaisten että viransijais-
ten ja tuntiopettajien lukumäärä on jatkuvasti lisääntynyt.
Vakinaisten opettajien määrä ei kuitenkaan ole noussut
yhtä nopeasti kuin viransijaisten ja tuntiopettajien. Luku-
vuonna 1938—39 oli vakinaista opettajaa kohden keskimää-
rin 28 oppilasta. Suomenkielisissä kouluissa oli tämä keski-
määrä 30, ruotsinkielisissä 19. Lukuvuonna 1951—52 oli
oppilaita vakinaista opettajaa kohden 41, suomenkielisissä
kouluissa 43, ruotsinkielisissä 30. Naispuolisten opettajien
osuus on viime lukuvuosina ollut tuntuvasti suurempi kuin
ennen sotaa.

Taulu 4 osoittaa opettajien lukumäärän valtion- ja yksi-
tyiskouluissa sekä suomen- ja ruotsinkielisissä kouluissa.

Antalet skolor, vilka basera sig på fullständig folkskole-
kurs, har under de senaste åren minskats. Läsåret 1949
—50 funnos 61 skolor av denna typ, 1950—51 58 och 1951
—52 endast 51 av vilka 9 voro statsskolor.

2. Lärarkären.

Lärarkärens sammansättning läsaren 1938—39 och 1948
—52 framgår av följande tabell.

Av tabellen framgår att såväl ordinarie, tjänstförrät-
tande som timlärare oavbrutet ökats. I fråga om ordinarie
lärare har ökningen dock inte varit lika snabb som i fråga
om tjänstförrättande och timlärare. Läsåret 1938—39
utgjorde antalet lärjungar per ordinarie lärare i genom-
snitt 28. I de finskspråkiga skolorna var denna siffra 30,
i de svenskspråkiga 19. Läsåret 1951—52 var antalet lär-
jungar per ordinarie lärare 41, i de finskspråkiga 43 och
i de svenskspråkiga 30. De kvinnliga lärarnas procentuella
andel har under de senaste åren varit märkbart större än
före kriget.

Tabell 4 utvisar antalet lärare i statens och i privata
skolor samt i finsk- och svenskspråkiga skolor.

4. Valtion- ja yksityiskoulujen opettajat. — Lärare i statens och privata skolor.

Teachers of state and private schools.

Lukuvuosi Läsår School year	Valtionkoulut — Statskolor State schools				Kunnalliset ja yksityiskoulut Kommunala och privata skolor Municipal and private schools				Kaikkiaan Inalles Total
	Suomenk. Finskspr. Finnish	Ruotsink. Svenskspr. Swedish	Yhteensä Summa Total	Siitä miehiä Därav män Of which male	Suomenk. Finskspr. Finnish	Ruotsink. Svenskspr. Swedish	Yhteensä Summa Total	Siitä miehiä Därav män Of which male	
1938—39	1 273	305	1 578	798	1 349	499	1 848	850	3 426
1948—49	1 835	368	2 203	1 021	2 451	493	2 944	1 259	5 147
1949—50	1 927	365	2 292	1 033	2 583	523	3 106	1 340	5 398
1950—51	1 969	388	2 357	1 041	2 677	524	3 201	1 375	5 558
1951—52	2 065	400	2 465	1 076	2 788	529	3 317	1 422	5 782

Lukuvuonna 1951—52 oli miesopettajia valtionkouluissa 43.7 % ja yksityiskouluissa 42.9 %. Vastaavat prosentit olivat lukuvuonna 1938—39 50.6 ja 46.0.

3. Oppilaiden luku.

Seuraavan taulun tiedot oppilaista ovat helmikuun 1 p:ltä. Koska jokin määrä oppilaita keskeyttää koulunkäyntinsä syystä tai toisesta, on oppilasmäärä mainittuna päivänä aina jonkin verran pienempi kuin syksyllä. Oppilasmäärä helmikuun 1 p:nä 1952 oli niin ollen 99 899, vastaten 101 116 oppilasta syksyllä 1951.

Under läsåret 1951—52 uppgick antalet manliga lärare i statsskolorna till 43.7 % och i privatskolorna till 42.9 %. Läsåret 1938—39 voro motsvarande procentsiffror 50.6 och 46.0.

3. Antalet lärjungar.

Uppgifterna om antalet lärjungar i läroverken i följande tabell hänföra sig till den 1:sta februari. På grund av att en del lärjungar av en eller annan orsak avbryta sin skolgång är antalet lärjungar nämnda datum alltid något mindre än på hösten. Totalantalet lärjungar den 1:sta februari 1952 utgjorde sålunda 99 899 mot 101 116 hösten 1951.

5. Oppilaiden lukumäärä. — Antalet lärjungar. — Number of pupils.

Lukuvuosi Läsår School year	Valtionkoulut — Statskolor State schools				Kunnalliset ja yksityiskoulut Kommunala och privatskolor Municipal and private schools				Kaikki koulut — Samtliga skolor All schools			
	Kaikkiaan Inalles Total	Polkia Gossar Boys	Tyttöjä Flickor Girls	Polkia Gossar Boys %	Kaikkiaan Inalles Total	Polkia Gossar Boys	Tyttöjä Flickor Girls	Polkia Gossar Boys %	Kaikkiaan Inalles Total	Polkia Gossar Boys	Tyttöjä Flickor Girls	Polkia Gossar Boys %
Kaikki koulut — Samtliga skolor — All schools												
1938—39	26 327	13 478	12 849	51.2	27 456	11 472	15 984	41.8	53 783	24 950	28 833	46.4
1948—49	38 045	18 012	20 033	47.3	49 695	19 182	30 513	38.6	87 740	37 194	50 546	42.4
1949—50	40 339	18 875	21 464	46.8	51 338	20 161	31 177	39.3	91 677	39 036	52 641	42.6
1950—51	42 113	19 377	22 736	46.0	52 858	21 094	31 764	39.9	94 971	40 471	54 500	42.6
1951—52	44 657	20 521	24 136	46.0	55 242	22 099	33 143	40.0	99 899	42 620	57 279	42.7
Suomenkieliset — Finskspråkiga — Finnish												
1938—39	22 672	11 368	11 304	50.1	22 563	9 588	12 975	42.5	45 235	20 956	24 279	46.3
1948—49	32 991	15 419	17 572	46.7	43 925	16 970	26 955	38.6	76 916	32 389	44 527	42.1
1949—50	35 042	16 199	18 843	46.2	45 254	17 809	27 445	39.4	80 296	34 008	46 288	42.4
1950—51	36 559	16 633	19 926	45.5	46 684	18 679	28 005	40.0	83 243	35 312	47 931	42.4
1951—52	38 843	17 648	21 195	45.4	49 057	19 660	29 397	40.1	87 900	37 308	50 592	42.4
Ruotsinkieliset — Svenskspråkiga — Swedish												
1938—39	3 655	2 110	1 545	57.7	4 893	1 884	3 009	38.5	8 548	3 994	4 554	46.7
1948—49	5 054	2 593	2 461	51.3	5 770	2 212	3 558	38.3	10 824	4 805	6 019	44.4
1949—50	5 297	2 676	2 621	50.5	6 084	2 352	3 732	38.7	11 381	5 028	6 353	44.2
1950—51	5 554	2 744	2 810	49.4	6 174	2 415	3 759	39.1	11 728	5 159	6 569	44.0
1951—52	5 814	2 873	2 941	49.4	6 185	2 439	3 746	39.4	11 999	5 312	6 687	44.3

Oppilaiden kokonaismäärä on lukuvuodesta 1938—39 lisääntynyt 46 116 oppilaalla eli 85.7 %. Tämä hyvin tuntuva lisäys johtuu osaksi siitä, että suuri määrä uusia oppikouluja on perustettu, osaksi siitä, että eri yhteiskuntaryhmät yhä yleisemmin haluavat antaa lapsilleen oppikoulusivistyksen. Lisäksi on huomattava, että teollisuus- ja maanviljelijäväestöllä nykyään on entistä paremmat taloudelliset mahdollisuudet kouluttaa lapsensa.

Kaikkina tauluun otettuina vuosina on enemmistö ollut tyttöoppilaita. Tämä on eräs maamme oppikoulujen erikoispiirre, ja johtuu se osaksi siitä, että naisten ammattikouluja on meillä suhteellisesti vähemmän kuin muissa maissa. Tyttöjen hyvin yleiseksi käynyt oppikouluopiskelu tieteenkin vähentää poikien pääsymahdollisuuksia näihin kouluihin.

Lukuvuonna 1951—52 kävi 88.0 % oppilaista suomenkielistä ja 12.0 % ruotsinkielistä koulua. Oppikoulujen koko oppilasmäärästä oli mainittuna lukuvuonna oppivelvollisia 66 596 eli 66.7 %; vastaava luku edelliseltä lukuvuodelta on 62 924 eli 66.3 %.

Koko kansakoulukurssille perustuvien koulujen oppilasmäärä oli suurimmillaan lukuvuonna 1948—49, jolloin se oli 8 453 eli runsaasti kaksi kertaa niin suuri kuin lukuvuonna 1938—39. Viime lukuvuosina on näiden koulujen oppilasmäärä jatkuvasti vähentynyt, ollen lukuvuonna 1951—52 vain 7.5 % koko oppilasmäärästä.

Totalantalet lärjungar har sedan läsåret 1938—39 ökat med 46 116 eller med 85.7 %. Denna betydande ökning beror, dels på att ett stort antal nya läroverk grundats, dels på att alltmer ökat intresse bland representanter för alla samhällsklasser att giva sina barn lärdomsskolutbildning. Dessutom bör observeras, att kroppsarbetarna nuförtiden har bättre ekonomiska möjligheter att skola sina barn än förut.

Under samtliga läsår tabellen omfattar har antalet flickor varit i majoritet. Detta är mycket karakteristiskt för läroverken i vårt land och beror till stor del på att antalet yrkesskolor för kvinnor är förhållandevis mindre än i andra länder. Den starka tillströmningen av flickor till läroverken är givetvis ägnad att minska gossarnas möjligheter att vinna inträde i dessa skolor.

Under läsåret 1951—52 besökte 88.0 % av lärjungarna finskspråkiga och 12.0 % svenskspråkiga skolor. Av totalantalet lärjungar i läroverken nämnda läsår voro 66 596 eller 66.7 % läropliktiga mot 62 924 eller 66.3 % föregående läsår.

Antalet lärjungar i skolor, vilka basera sig på fullständig folkskolekurs, var störst under läsåret 1948—49, då det utgjorde 8 453 och sålunda var dubbelt större än läsåret 1938—39. Under de senaste läsåren har totalantalet lärjungar i dessa skolor kontinuerligt minskats, och utgjorde läsåret 1951—52 endast 7.5 % av hela antalet lärjungar.

6. Uusimuotoisten koulujen oppilasmäärä. — Antalet lärjungar i skolor av ny typ.
Number of pupils in schools of the new type.

Lukuvuosi Läsår School year	Valtionkoulut Statskolor State schools	Kunnalliset ja yksityiset koulut Kommunala och privata skolor Municipal and private schools	Kaikki oppikoulut — Samtliga läroverk All secondary schools		
			Poikia Gossar Boys	Tyttöjä Flickor Girls	Yhteensä Inalles Total
Kaikki koulut — Samtliga skolor — All schools					
1938—39	1 907	2 168	1 839	2 236	4 075
1948—49	2 596	5 857	3 438	5 015	8 453
1949—50	2 327	6 017	3 343	5 001	8 344
1950—51	1 965	5 638	3 020	4 583	7 603
1951—52	2 014	5 429	2 886	4 557	7 443
Suomenkieliset — Finskspråkiga — Finnish					
1938—39	1 739	2 168	1 738	2 169	3 907
1948—49	2 364	5 633	3 207	4 790	7 997
1949—50	2 108	5 564	2 999	4 673	7 672
1950—51	1 735	5 105	2 608	4 232	6 840
1951—52	1 770	4 877	2 508	4 139	6 647
Ruotsinkieliset — Svenskspråkiga — Swedish					
1938—39	168	—	101	67	168
1948—49	232	224	231	225	456
1949—50	219	453	344	328	672
1950—51	230	533	412	351	763
1951—52	244	552	378	418	796

Seuraavasta asetelmasta ilmenee lääneittäin lukuvuosien 1950—52 oppilasmäärät ja oppilaiden luku 1 000 asukasta kohden.

Följande sammanställning utvisar länsvis antalet lärjungar samt detta antal per 1 000 invånare läsåren 1950—52.

Lääni Län County.	Oppilaiden luku Antalet lärjungar Number of pupils		Oppilaita 1 000 asukasta kohti ¹⁾ Antalet lärjungar per 1 000 invånare ¹⁾ Pupils per 1 000 inhabitants ¹⁾	
	1950—51	1951—52	1950—51	1951—52
Uudenmaan — Nylands	23 636	24 383	35.0	35.2
Kymen — Kymmene	7 923	8 272	25.2	26.0
Hämeen — Tavastehus	13 752	14 316	24.5	25.2
Turun-Porin — Åbo-Björneborgs	13 951	14 838	21.9	23.2
Vaasan — Vasa	13 325	14 139	21.7	22.9
Kuopion — Kuopio	8 870	9 399	18.6	19.6
Mikkelin — S:t Michels	4 420	4 747	18.1	19.4
Lapin — Lapplands	2 960	3 136	17.4	18.2
Oulun — Uleåborgs	5 813	6 336	16.0	17.2
Ahvenanmaa — Åland	321	333	14.2	15.1
Koko maa — Hela riket — Whole country	94 971	99 899	23.3	24.2
Kaupungit — Städer — Towns	55 565	57 359	52.6	53.2
Kauppalat — Köpingar — Market towns	14 107	14 855	52.4	53.6
Maalaiskunnat — Landskommuner — Rural areas	25 299	27 685	9.2	10.0

Oppilaiden koko määrästä tuli lukuvuonna 1951—52 kaupunkien osalle 57.4 % (1950—51 58.5 %), kauppalain 14.9 % (14.8 %) ja maaseudun osalle 27.7 % (26.7 %). Kaupunkien osuus on huomattavan suuri katsoen siihen että kaupunkiväestöä on vain 26.2 % maan koko väestöstä. Kuitenkin on huomattava, että osa kaupungeissa toimivien koulujen oppilaista kuuluu niitä ympäröivän maaseudun väestöön.

Av totalantalet lärjungar läsåret 1951—52 kom 57.4 % (1950—51 58.5 %) på städernas, 14.9 % (14.8 %) på köpingarnas och 27.7 % (26.7 %) på landsbygdens läroverk. Städernas andel är mycket betydande då man betänker att stadsbefolkningens andel i hela rikets befolkning endast utgjorde 26.2 %. Likväl bör observeras att en del av lärjungarna i städernas skolor tillhör den kringliggande landsbygdens befolkning.

¹⁾ Verrattuna henkikirjoitettuun väestöön 1. 1. 1952. — Jämfört med den mantalsskrivna befolkningen 1. 1. 1952. — Compared with the population according to registration lists, 1. 1. 1952.

Suurin oli oppilaiden luku sekä absoluuttisesti että promilleina väestöstä Uudenmaan läänissä. Yksinomaan pääkaupungin oppikouluissa oli 17 623 oppilasta, mikä on 30.7 % kaupungeissa koulua käyvien koko määrästä. Tuhatta asukasta kohden oli oppilaita toiseksi eniten Kymen läänissä, Hämeen läänin ollessa kolmannella sijalla. Kaikkein pienin oli oppilasfrekvenssi Ahvenanmaalla ja sen jälkeen pienin Oulun läänissä.

Keskikouluasteella oli lukuvuonna 1938—39 koko maassa 43 106 eli 80.2 % koko oppilasmäärästä. Viime lukuvuosina on keskikoulun oppilasmäärä jatkuvasti lisääntynyt sekä lukumäärältään että suhteellisesti. Lukuvuonna 1949—50 oli keskikouluasteella 76 657 oppilasta (83.6 % koko määrästä), 1950—51 79 962 (84.2 %) ja 1951—52 84 543 (84.6 %). Tämä johtuu osaksi uusien keskikoulujen perustamisesta, osaksi oppilasmäärän kasvusta aikaisemmin perustetuissa keskikouluissa. Suomenkielisten koulujen oppilaita oli suhteellisesti enemmän keskikouluasteella kuin ruotsinkielisten.

Suomenkielisten koulujen oppilaita kävi lukuvuonna 1951—52 koulua kaupungeissa 53.6 %, kauppaloissa 15.6 % ja maalaiskunnissa 30.8 %. Ruotsinkielisten koulujen oppilaita suurin osa, 85.7 %, kävi koulua kaupungeissa, 9.5 % kauppaloissa ja vain 4.8 % maalaiskunnissa.

Pääsyttökinnossa kouluun hyväksytyjä, joita tilanpuutteen takia ei voitu vastaanottaa, oli lukuvuonna 1951—52 kaikkiaan 3 932 eli 14.5 % uusien oppilaiden kokonaismäärästä. Kaupunkien osalta on vastaava luku 2 682 (18.3 %), kauppaloissa 368 (11.0 %) ja maalaiskuntien 882 (9.7 %).

Yksityiskohtaisempia tietoja oppikouluista, opettajien ja oppilaiden luvusta on tauluissa 1 ja 2 tämän julkaisun lopussa.

4. Luokkien luku ja oppilasmäärä luokkaa kohden.

Luokkien luku on jatkuvasti lisääntynyt sekä valtionettä yksityiskouluissa. Lisäys lukuvuodesta 1950—51 seuraavaan lukuvuoteen oli 139, mikä on enemmän kuin lähinnä edellisinä lukuvuosina.

7. Luokkien luku ja oppilasmäärä luokkaa kohden. — Antalet klasser och lärjungeantalet per klass.

Number of forms and pupils to a form.

Lukuvuosi Läsår School year	Valtionkoulut — Statskolor State schools			Kunnalliset ja yksityiskoulut Kommunala och privata skolor Municipal and private schools			Kaikkiaan — Inalles Total		
	Suomenk. Finskspr. Finnish	Ruotsink. Svenskspr. Swedish	Yhteensä Summa Total	Suomenk. Finskspr. Finnish	Ruotsink. Svenskspr. Swedish	Yhteensä Summa Total	Suomenk. Finskspr. Finnish	Ruotsink. Svenskspr. Swedish	Yhteensä Summa Total
Luokkien luku — Antalet klasser — Number of forms									
1938—39 ...	753	156	909	790	210	1 000	1 543	366	1 909
1948—49 ...	1 045	179	1 224	1 396	223	1 619	2 441	402	2 843
1949—50 ...	1 100	187	1 287	1 459	232	1 691	2 559	419	2 978
1950—51 ...	1 153	196	1 349	1 502	241	1 743	2 655	437	3 092
1951—52 ...	1 219	199	1 418	1 575	247	1 822	2 794	446	3 240
Oppilaita luokkaa kohden — Antalet lärjungar per klass — Pupils to a form									
1938—39	30.1	25.4	28.9	28.6	23.3	27.4	29.2	23.4	28.1
1948—49	31.6	28.2	31.1	31.5	25.9	30.7	31.5	26.9	30.9
1949—50	31.9	28.3	31.3	31.0	26.2	30.4	31.4	27.2	30.8
1950—51	31.7	28.3	31.2	31.1	25.6	30.3	31.4	26.8	30.7
1951—52	31.9	29.2	31.5	31.1	25.0	30.3	31.5	26.9	30.8

Störst var antalet lärjungar såväl absolut taget som i promille av folkmängden i Nylands län. Enbart i huvudstadens läroverk funnos 17 623 lärjungar, representerade 30.7 % av totalantalet i städerna. — I fråga om antalet lärjungar på 1 000 invånare kom Kymmene län på tredje plats. Minst var lärjungefrekvensen på Åland och i Uleåborgs län.

Lärjungeantalet på mellanskolstadiet i hela riket uppgick läsåret 1938—39 till 43 106 eller till 80.2 % av totalantalet lärjungar. Under de senaste läsåren har mellanskolans elevnumerär kontinuerligt ökats såväl absolut som relativt taget. Läsåret 1949—50 funnos på mellanskolstadiet 76 657 lärjungar (83.6 % av hela antalet), 1950—51 79 962 (84.2 %) och 1951—52 84 543 (84.6 %). Denna ökning beror dels på att nya mellanskolor grundats, dels på att antalet lärjungar i redan existerande mellanskolor ökats. Av lärjungarna i de finskspråkiga skolorna voro proportionsvis flere på mellanskolstadiet än i de svensk-språkiga.

Av lärjungarna i de finskspråkiga läroverken besökte läsåret 1951—52 53.6 % skolor i städerna, 15.6 % skolor i köpingar och 30.8 % skolor i landskommuner. Av de svenska läroverkens elever besökte allra största delen eller 85.7 % stadsskolor, 9.5 % skolor i köpingar och endast 4.8 % skolor på landsbygden.

Antalet lärjungar som godkändes i inträdesförhöret, men som på grund av utrymmesbrist inte kunna intagas uppgick läsåret 1951—52 till sammanlagt 3 932 eller till 14.5 % av totalantalet nya lärjungar. För städerna var motsvarande siffra 2 682 (18.3 %), för köpingarna 368 (11.0 %) och för landsbygden 882 (9.7 %).

Mera detaljerade uppgifter om läroverken, antalet lärare och lärjungar framgå av tabellerna 1 och 2 i slutet av denna publikation.

4. Antalet klasser och lärjungeantalet per klass.

Antalet klasser har kontinuerligt ökats såväl i statskolor som i privatskolor. Den totala ökningen från läsåret 1950—51 till 1951—52 utgjorde 139 och var sålunda större än under de närmast föregående läsåren.

Rinnakkaisluokat ovat paljon yleisempiä suomalaisissa kuin ruotsalaisissa kouluissa. Lukuvuonna 1951—52 oli suomalaisissa kouluissa 899 rinnakkaisluokkaa, ruotsinkielisissä 81. Rinnakkaisluokkien koko määrästä toimi 58.1 % valtionkouluissa.

5. Muut tiedot oppilaista.

Taulu 8 osoittaa oppilaiden jakaantumisen äidinkielen mukaan lukuvuosina 1938—39 ja 1949—52.

Parallellklasserna äro betydligt vanligare i finska skolor än i svenska. Läsåret 1951—52 funnos i finska skolor 899 parallellklasser mot 81 i svenska skolor. Av totalantalet parallellklasser kommo 58.1 % på statsskolornas andel.

5. Övriga uppgifter om lärjungarna.

Tabell 8 utvisar lärjungarnas fördelning efter modersmål läsaren 1938—39 och 1949—52.

8. Oppilaat äidinkielen mukaan. — Lärjungarna efter modersmål. — Pupils by mother tongue.

Lukuvuosi — Läsår School year	Suomi — Finska Finnish		Ruotsi — Svenska Swedish		Muu kieli Annat språk Other language	Yhteensä Summa Total	
1938—39							
Suomenkieliset koulut— Finskspråkiga skolor— <i>Finnish schools</i>	44 360	98.1	642	1.4	233	0.5	45 235
Ruotsinkieliset koulut — Svenskspråkiga skolor — <i>Swedish schools</i>	97	1.1	8 314	97.3	137	1.6	8 548
Kaikki koulut — Alla skolor — <i>All schools</i>	44 457	82.6	8 956	16.7	370	0.7	53 783
1949—50							
Suomenkieliset koulut— Finskspråkiga skolor— <i>Finnish schools</i>	79 795	99.2	509	0.6	124	0.2	80 428
Ruotsinkieliset koulut — Svenskspråkiga skolor — <i>Swedish schools</i>	1 062	9.3	10 230	89.9	89	0.8	11 381
Kaikki koulut — Alla skolor — <i>All schools</i>	80 857	88.1	10 739	11.7	213	0.2	91 809
1950—51							
Suomenkieliset koulut— Finskspråkiga skolor— <i>Finnish schools</i>	82 667	99.3	459	0.6	117	0.1	83 243
Ruotsinkieliset koulut — Svenskspråkiga skolor — <i>Swedish schools</i>	1 219	10.4	10 426	88.9	83	0.7	11 728
Kaikki koulut — Alla skolor — <i>All schools</i>	83 886	88.3	10 885	11.5	200	0.2	94 971
1951—52							
Suomenkieliset koulut— Finskspråkiga skolor— <i>Finnish schools</i>	87 332	99.4	452	0.5	116	0.1	87 900
Ruotsinkieliset koulut — Svenskspråkiga skolor — <i>Swedish schools</i>	1 078	9.0	10 833	90.3	88	0.7	11 999
Kaikki koulut — Alla skolor — <i>All schools</i>	88 410	88.5	11 285	11.3	204	0.2	99 899

Suomenkielisten oppilaiden luku ruotsinkielisissä kouluissa, joka ajanjaksona 1948—51 lisääntyi sekä lukumäärältään että suhteellisesti, oli lukuvuonna 1951—52 jonkin verran pienempi kuin edellisenä lukuvuonna. Ruotsinkielisten oppilaiden lukumäärä on lukuvuosina 1948—52 jatkuvasti vähitellen pienentynyt. Lukuvuonna 1951—52 oli oppilaita, joiden äidinkieli oli jokin vieras kieli, ainoastaan 204 eli 0.2 % koko määrästä.

Viime lukuvuonna oli kaikista oppilaista 96 340 (96.4 %) evankelis-luterilaisia, 1 120 (1.1 %) kreikkalaiskatolisia ja 368 (0.4 %) muita kristittyjä, kun taas 157 (0.2 %) kuului ei kristillisiin uskontokuntiin ja 1 914 (1.9 %) oli siviilirekisteriin merkittyjä.

Allaoleva asetelma valaisee oppilaiden jakaantumista kotipaikan mukaan.

Antalet finskspråkiga lärjungar i svenskspråkiga skolor som under perioden 1948—51 ökades såväl absolut som relativt taget minskades läsåret 1951—52 något jämfört med föregående läsår. Antalet svenskspråkiga lärjungar har under läsaren 1948—52 oavbrutet långsamt minskats. Under redovisningsåret uppgick antalet lärjungar med ett främmande språk som modersmål till endast 204 eller till 0.2 % av totalantalet.

Senaste läsår voro av samtliga lärjungar 96 340 (96.4 %) evangelisk-lutherska, 1 120 (1.1 %) grekisk-katolska och 368 (0.4 %) kristna av annan trosbekännelse, medan 157 (0.2 %) tillhörde icke kristna trossamfund och 1 914 (1.9 %) voro inskrivna i civilregistret.

Nedanstående sammanställning belyser lärjungarnas fördelning enligt hemort.

Lukuvuosi Läsår School year	Samassa kunnassa kuin koulu I samma kommun som skolan <i>In the same commune as the school</i>		Toisessa kunnassa, enintään 20 km koulusta I annan kommun, högst 20 km från skolan <i>In an other commune, up to 20 km from the school</i>		Yli 20 km koulusta Över 20 km från skolan <i>Over 20 km from the school</i>		Yhteensä Summa Total
		%		%		%	
1949—50	64 798	70.7	14 001	15.2	12 878	14.1	91 677
1950—51	67 275	70.8	13 563	14.3	14 133	14.9	94 971
1951—52	70 740	70.8	14 694	14.7	14 465	14.5	99 899

Tauluosaston taulusta 3 ilmenee oppilaiden jakaantuminen isän (tai äidin) ammatin mukaan lukuvuonna 1951—52 absoluuttisin ja suhdeluvuin.

Äidin ammatti on otettu huomioon vain silloin, kun hän on ollut perheen pääasiallinen huoltaja. Lukuvuodesta 1950—51 lähtien on käytetty väestölaskennan ammattinimistöä eivätkä tiedot sen vuoksi ole täysin verrattavia edellisten vuosien tietoihin. Tiedot oppilaiden jakaantumisesta isän ammatin mukaan osoittavat kahtena peräkkäisenä vuonna vain hyvin pieniä eroavaisuuksia, joten vertailussa on otettava huomioon pitempi ajanjakso. Ryhmään maa- ja metsätalous kuului lukuvuonna 1940—41 9 748 eli vain 17.9 % oppilaiden kokonaismäärästä, lukuvuonna 1945—46 17 898 eli 23.3 %, 1950—51 25 139 eli 26.5 % ja 1951—52 26 525 eli samoin 26.5 %. Tämä lisäys on sitä merkittävämpi ilmiö, kun maa- ja metsätalousväestön suhteellinen osuus maan koko väestöstä on vuodesta 1940 vuoteen 1950 vähentynyt 50:stä 42 prosenttiin. Oppilasmäärän lisäys johtuu osaksi maaseudun koulujen lisääntymisestä, osaksi siitä, että maaseudun yleisen sivistystason kohottua vanhemmat entistä yleisemmin panevat lapsensa oppikouluun. Suurimpaan ryhmään, teollisuus, käsityö ja rakennustoiminta kuului viime lukuvuonna 28 980 oppilasta (29.0 %), lukuvuonna 1940—41 vain 13 429 (24.8 %).

Seuraavasta taulukosta ilmenevät tärkeimmät tiedot vapaaoppilasta. Vapaaoppilailta tarkoitetaan tässä niitä, jotka kokonaan tai osaksi on vapautettu lukukausimaksun suorittamisesta. Valtionapua nauttivissa yksityiskouluissa on varattomien tai vähävaraisten vanhempien lasten saatava vapautus lukukausimaksujen suorittamisesta vähintään siinä laajuudessa, että vapautukset vastaavat 10 prosenttia siitä kokonaismäärästä, mikä lukukausimaksuja kertyisi, ellei vapaaoppilaspaikkoja myönnettäisi. Yksityskouluissa opiskeli lukuvuonna 1951—52 noin 16 % vapaaoppilaina, valtionkouluissa 32 %.

Av tabell 3 i tabellavdelningen framgår fördelningen av lärjungarna efter faderns (eller moderns) yrke läsåret 1951—52 i absoluta och relativa tal.

Moderns yrke har beaktats endast i de fall, då hon varit familjens huvudsakliga försörjare. Indelningen omarbetades läsåret 1950—51 på basen av folkräkningens yrkesnomenklatur och är sålunda inte i alla avseende jämförbar med föregående år. Uppgifterna om lärjungarna fördelade efter faderns yrke uppvisa i allmänhet mycket små differenser från ett år till ett annat, varför man bör följa utvecklingen under en längre tidsperiod. Antalet lärjungar inom gruppen jord- och skogsbruk utgjorde läsåret 1940—41 9 748 eller endast 17.9 % av totalantalet lärjungar. Läsåret 1945—46 17 898 eller 23.3 %, 1950—51 25 139 eller 26.5 % och 1951—52 26 525 eller likaså 26.5 % av totalantalet lärjungar. Denna ökning är mycket betydande då man beaktar att jord- och skogsbrukarbefolkningens relativa andel i rikets hela befolkning från år 1940 till 1950 minskades från 50 till 42 %. Ökningen av antalet lärjungar beror dels på att antalet skolor på landsbygden ökats, dels på att i det den allmänna bildningsnivån på landsbygden stigit föräldrarnas intresse för att skola sina barn ökat. Den största av alla grupper industri, hantverk och byggnadsverksamhet omfattade senaste läsår 28 980 (29.0 %) mot 13 429 (24.8 %) läsåret 1940—41.

Ur följande tabell framgår de viktigaste uppgifterna om frieleverna. Med frielever anses här de elever, som helt eller delvis befriats från terminsavgift. I privatläroverk, som åtnjuta statsunderstöd böra lärjungar till medellösa eller mindre bemedlade föräldrar erhålla befrielse från terminsavgifterna åtminstone till ett sådant totalbelopp att det motsvarar 10 % av den totalsumma, som skulle inflyta i terminsavgifter om inte sådan befrielse skulle beviljas. I privatläroverken var läsåret 1951—52 c:a 16 % av lärjungarna frielever mot 32 % i statsläroverken.

9. Vapaaoppilaat. — Frieleverna. — Non-paying pupils.

	1946—47	1947—48	1948—49	1949—50	1950—51	1951—52	1946—47	1947—48	1948—49	1949—50	1950—51	1951—52
	Luku — Antal — Number						% kaikista oppilasta % av hela lärjungeantalet % of all pupils					
Valtionkoulut — Statsskolor — State schools	11 293	11 612	12 215	12 571	14 370	14 253	31.7	31.1	32.1	31.2	34.1	31.9
Kunn. ja yksityisk. — Komm. o. privatskolor — Munic. a. private schools	7 534	7 460	8 080	8 484	8 964	8 432	16.6	15.8	16.5	16.5	17.5	15.8
Kaikkiaan — Inalles — Total	18 827	19 072	20 295	21 055	23 334	22 685	23.2	22.6	23.3	23.2	25.0	23.2

Lukuvuosina 1938—39 ja 1948—52 oppikouluihin otettujen uusien oppilaiden lukumäärä ilmenee seuraavasta taulusta.

Antalet till läroverken nyintagna lärjungar läsårerna 1938—39 och 1948—52 framgår av följande tabell.

10. Uudet oppilaat. — Nya lärjungar. — New pupils.

Lukuvuosi Läsår School year	Valtionkoulut — Statsskolor State schools			Kunnalliset ja yksityiskoulut Kommunala och privatskolor Municipal and private schools			Kaikki koulut Samtliga skolor All schools
	Suomenk. Finsksp. Finnish	Ruotsink. Svensksp. Swedish	Yhteensä Summa Total	Suomenk. Finsksp. Finnish	Ruotsink. Svensksp. Swedish	Yhteensä Summa Total	
1938—39	5 126	754	5 880	5 997	940	6 937	12 817
1948—49	7 056	1 134	8 190	11 492	1 286	12 778	20 968
1949—50	7 685	1 246	8 931	11 543	1 276	12 819	21 750
1950—51	8 139	1 293	9 432	11 926	1 316	13 242	22 674
1951—52	8 523	1 250	9 773	12 758	1 281	14 039	23 812

Kaikkina taulukkoon otettuina vuosina uusien oppilaiden luku osoittaa lisääntyvää suuntaa. Verrattaessa lukuvuosien 1938—39 ja 1951—52 tietoja voidaan todeta, että valtionkoulujen uudet oppilaat ovat lisääntyneet 66.2 %, jota vastoin yksityiskouluihin otettujen määrä on nelinkertaistunut. Suurin lisäys on suomenkielisten yksityiskoulujen kohdalla. Suhdeluvut, jotka osoittavat uusien oppilaiden jakaantumisen pohjakoulun mukaan, ovat viime vuosina vain vähän muuttuneet. Valmistavan koulun suorittaneiden uusien oppilaiden luku väheni lukuvuosina 1947—50, mutta on kahtena viime lukuvuonna jälleen jonkin verran lisääntynyt.

Under samtliga läsår tabellen omfattar har totalantalet nya lärjungar oavbrutet ökats. Vid en jämförelse mellan läsåret 1938—39 och 1951—52 kan konstateras, att lärjungarna i statskolorna ökats med 66.2 %, varemot lärjungarna i privata skolorna mer än fördubblats. Störst var ökningen i fråga om finskspråkiga privata skolor.

Relationstalen för de nya lärjungarna efter bottenskola har under de senaste åren förändrats relativt litet. Antalet nyintagna lärjungar, som besökte förberedande skola, minskades läsaren 1947—50, men har under de två senaste läsaren åter ökats i någon mån.

11. I luokan uudet oppilaat pohjakoulun mukaan. — I klassens nya lärjungar efter bottenskola.
New I st form pupils classified according to earlier schooling.

Lukuvuosi Läsår School year	I luokalle otettiin uusia oppilaita — Till I klassen intogs nya lärjungar Admitted to I st form						
	Kansakoulusta Från folkskolor From primary schools		Valmistavista kouluista Från förberedande skolor From preparatory schools		Muualla Övriga Others		Yhteensä Summa Total
		%		%		%	
1938—39	6 442	84.9	739	9.7	210	5.4	7 391
1948—49	15 823	94.7	377	2.2	515	3.1	16 715
1949—50	17 494	97.0	134	0.7	409	2.3	18 037
1950—51	18 224	96.1	209	1.1	523	2.8	18 956
1951—52	19 222	96.1	299	1.5	473	2.4	19 994

Lisäys johtuu siitä, että vieraskielisten valmistavien koulujen oppilasmäärä on lisääntynyt.

Seuraavasta asetelmasta ilmenevät luokalle jääneiden suhdeluvut vuosilta 1939 ja 1949—52.

Ökningen beror på att antalet lärjungar i förberedande skolor med främmande undervisningsspråk ökats.

Ur följande sammanställning framgår det relativa antalet på klassen kvarstannade lärjungar åren 1939 och 1949—52.

	1939	1949	1950	1951	1952
Valtionkoulut — Statskolor — State schools	18.0	17.7	17.2	16.3	17.7
Kunnalliset ja yksityiskoulut — Kommunala och privata skolor — Municipal and private schools	18.8	16.2	16.1	15.7	15.6
Kaikki oppikoulut — Samtliga läroverk — All secondary schools	18.4	16.9	16.6	16.0	16.5
Näistä: — Därav: — Including:					
Suomenkieliset — Finskspråkiga — Finnish	18.5	17.1	16.8	16.1	16.6
Ruotsinkieliset — Svenskspråkiga — Swedish	18.1	15.5	15.4	15.2	15.7
Keskikouluaste — Mellanskolstadiet — Lower forms of secondary schools	17.8	16.7	16.7	16.1	15.9
Lukioaste — Gymnasialstadiet — Upper forms of secondary schools	20.5	18.0	16.5	15.5	16.5

V. 1952 luokallejääneiden suhdeluku, kaikki koulut huomioonottaen, oli keskimäärin 1.9 % pienempi kuin 1939, mikä johtuu osaksi siitä, että oppilasaines on nyt entistä parempaa, osaksi siitä että vaatimuksia on voitu jossain määrin vähentää matematiikan ja reaalikokeen tultua ylioppilastutkinnossa keskenään vaihtoehtoiseksi. Lukio- ja keskikouluasteella mainittuina vuosina luokallejääneiden määrien vertailu osoittaa, että erotus on suurin ensinmainitulla asteella.

Koko sen ajan, jonka asetelma käsittää, on suomenkielisissä kouluissa jätetty luokalle suhteellisesti enemmän oppilaita kuin ruotsinkielisissä. Tämä johtunee siitä, että oppilasmäärä luokkaa kohden on koko kysymyksessä olevan ajan ollut ensinmainituissa kouluissa suurempi, kuten taulusta 7 näkyy. Lisäksi voitaneen ylioppilaskirjoitusten tulosten perusteella päätellä, että suomenkielisten koulujen opettajat ovat luokalta siirtämisessä olleet jonkin verran ankarampia kuin ruotsinkieliset. Suomenkielisten koulujen varsinaisista oppilaista hylättiin ylioppilaskirjoituksissa keväällä 1952 18.7 %, ruotsinkielisten 28.1 %.

År 1952 var de kvarstannades relativa andel i samtliga skolor i genomsnitt 1.9 % lägre än 1939, vilket dels beror på att elevmaterialet nuförtiden är bättre än förut, dels på att skolorna i någon mån kunnat sänka fordringarna sedan matematiken och realprovet i studentexamen blivit inbördes valbara. Vid en jämförelse mellan antalet kvarstannade på gymnasial- och mellanskolstadiet nämnda år framgår att skillnaden var störst i fråga om förstnämnda stadium.

Antalet kvarstannade har under samtliga år sammanställningen omfattar varit förhållandevis större i de finskspråkiga läroverken än i de svenskspråkiga. Detta torde delvis bero på att antalet lärjungar per klass under alla år sammanställningen omfattar varit störst i förstnämnda skolor. Närmare uppgifter härom ingår i tabell 7. Dessutom torde man på basen av resultaten i studentexamen kunna draga slutsatsen, att lärarna i finska skolor varit något strängare vid uppflyttning till högre klass. Av de ordinarie lärjungarna i finskspråkiga skolor våren 1952 underkändes i studentexamen 18.7 % mot 28.1 % i svenskspråkiga skolor.

Seuraavat-luvut, jotka koskevat kaikkia kouluja, osoittavat kuinka monta prosenttia oppilaista jäi kullekin luokalle: 1952 I lk. 12.7 (1951: 13.2), II lk. 17.8 (18.8), III lk. 18.1 (17.8), IV lk. 16.9 (17.0), V lk. 14.1 (13.9), VI lk. 21.5 (20.7) ja VII lk. 21.7 % (20.1). Luokalle jääneitä oli siis suhteellisesti eniten kahdella ylimmällä luokalla.

6. Oppikoulujen menot ja tulot.

Taulusta 12 käyvät ilmi oppikoulujen menot lukuvuosina 1938—39 ja 1948—52. Sellaisten kunnallisten keskikoulujen, jotka ovat kansakoulun suoranaista jatkoa, menot eivät tietenkään sisälly tähän eivätkä myöskään seuraaviin tauluihin.

12. Oppikoulujen menot, 1 000 mk. — Läroverkens utgifter, 1 000 mk.
Secondary school expenditure, 1 000 mk.

Lukuvuosi Läsår School year	Valtionkoulut — Statsskolor State schools			Kunnalliset ja yksityiset koulut Kommunala och privata skolor Municipal and private schools			Kaikki oppikoulut Samtliga läroverk All secondary schools		
	Suomenk. Finskspr. Finnish	Ruotsink. Svenskspr. Swedish	Yhteensä Summa Total	Suomenk. Finskspr. Finnish	Ruotsink. Svenskspr. Swedish	Yhteensä Summa Total	Suomenk. Finskspr. Finnish	Ruotsink. Svenskspr. Swedish	Yhteensä Summa Total
1938—39	68 816	15 362	84 178	52 993	15 823	68 816	121 809	31 185	152 994
1948—49	611 172	115 873	727 045	696 267	124 790	821 057	1 307 439	240 663	1 548 102
1949—50	777 332	154 150	931 482	864 022	145 958	1 009 980	1 641 354	300 108	1 941 462
1950—51	1 089 954	212 212	1 302 166	1 273 148	230 428	1 503 576	2 363 102	442 640	2 805 742
1951—52	1 285 159	240 001	1 525 160	1 595 908	269 183	1 865 091	2 881 067	509 184	3 390 251

Oppikoulujen menot, jotka lukuvuonna 1938—39 olivat 153 milj. nousivat lukuvuonna 1951—52 3 390 milj. markkaan. Yleisen hintatason nousu yksinään olisi aiheuttanut nousun 153:sta 2 400 milj. markkaan, arvioituna tukkuhintaindeksin perusteella. Kun todelliset menot lukuvuonna 1951—52 olivat 3 390 milj. mk, oli koulujen lisääntymisestä johtuva reaalinous vain noin 40 %. Tämä lisäys vaikuttaa hyvin pieneltä, kun muistetaan oppikoululaitoksemme voimakas kasvu.

Taulussa 13 annetaan yksityiskohtaisempia tietoja oppikoulujen menoista.

Följande siffror, vilka hänföra sig till samtliga skolor, utvisa procenttalet lärjungar, som de två senaste åren kvarstannade på klassen: 1952 I kl. 12.7 (1951: 13.2), II kl. 17.8 (18.8), III kl. 18.1 (17.8), IV kl. 16.9 (17.0), V kl. 14.1 (13.9), VI kl. 21.5 (20.7) och VII kl. 21.7 % (20.1). Antalet kvarstannade var sålunda förhållandevis störst på de två högsta klasserna.

6. Läroverkens utgifter och inkomster.

Ur tabell 12 framgå läroverkens utgifter läsaren 1938—39 och 1948—52. Uppgifter om de kommunala mellanskolorna, vilka utgöra en del av folkskolan, ingå givetvis inte i denna eller i de följande tabellerna.

Totalutgifterna för läroverken har stigit från 153 miljoner 1938—39 till 3 390 miljoner 1951—52. Stegringen av den allmänna prisnivån beräknad med ledning av parti-prisindex, hade i och för sig förorsakat en stegring från 153 till c:a 2 400 miljoner mark. Då utgifterna läsåret 1951—52 i själva verket utgjorde 3 390 miljoner mark uppgick den på grund av expansionen förorsakade reala stegringen till c:a 40 %. Denna utgiftsökning verkar rätt låg med tanke på den starka expansionen inom vår lärdomsskola.

Tabell 13 innehåller mera detaljerade uppgifter om läroverkens utgifter.

13. Menot ryhmittain, 1 000 mk. — Utgifterna gruppvis, 1 000 mk. — Classified expenditure, 1 000 mk.

Lukuvuosi Läsår School year	Opettajain palkkaus Lärarnas avlöning Teachers' salaries		Lämmitys, valaistus, sil- vovus, opetuskalusto y. m. För värme, lyse, städning, undervisningsmaterial m. m. Heating, lighting, cleaning, educational supplies		Koulutalon holto- ja kor- jauskustannukset y. m. Skötsel och reparation av skolhuset m. m. Maintenance and repair charges of school building etc.		Todellinen vuokra Faktisk hyra Real rent		Yhteensä Summa Total
	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%	
Valtionkoulut — Statsskolor — State schools									
1938—39	66 324	78.8	12 640	15.0	4 781	5.7	433	0.5	84 178
1948—49	601 928	82.8	104 179	14.3	18 203	2.5	2 735	0.4	727 045
1949—50	778 637	80.0	150 496	15.5	41 169	4.2	2 349	0.3	972 651
1950—51	1 079 984	80.5	218 057	16.3	38 477	2.9	4 125	0.3	1 340 643
1951—52	1 255 597	79.8	265 214	16.8	50 096	3.2	4 349	0.2	1 575 256
Kunnalliset ja yksityiskoulut — Kommunala och privata skolor — Municipal and private schools									
1938—39	52 199	75.9	9 573	13.9	3 762	5.4	3 282	4.8	68 816
1948—49	618 860	75.4	163 584	19.9	21 044	2.6	17 569	2.1	821 057
1949—50	743 260	71.7	238 265	23.0	27 275	2.6	28 455	2.7	1 037 255
1950—51	1 172 543	76.3	299 140	19.5	32 350	2.1	31 893	2.1	1 535 926
1951—52	1 397 969	72.8	419 785	21.8	55 610	2.9	47 337	2.5	1 920 701
Kaikki koulut — Alla skolor — All schools									
1938—39	118 523	77.5	22 213	14.5	8 543	5.6	3 715	2.4	152 994
1948—49	1 220 788	78.9	267 763	17.3	39 247	2.5	20 304	1.3	1 548 102
1949—50	1 521 897	75.7	388 761	19.4	68 444	3.4	30 804	1.5	2 009 906
1950—51	2 252 527	78.3	517 197	18.0	70 827	2.5	36 018	1.2	2 876 569
1951—52	2 653 566	75.9	684 999	19.6	105 706	3.0	51 686	1.5	3 495 957

Kokonaismenot olivat siis lukuvuonna 1951—52 23 kertaa korkeammat kuin lukuvuonna 1938—39. Oppilasmaksuja sensijaan kertyi ensinmainittuna lukuvuonna vain 16 kertaa enemmän kuin viimeainittuna. Tämä johtuu siitä, että oppilasmaksuja ei ole haluttu korottaa samassa suhteessa kuin kustannukset ovat nousseet. Tämän vuoksi on valtion ja kuntien osuus oppikoulujen kustannuksista nousut. Valtion osuus kokonaiskustannuksista oli lukuvuonna 1951—52 60.9 %, lukuvuonna 1938—39 50.3 %. Kuntien osuudet olivat vastaavasti 3.8 ja 2.9 %.

Suurin menoerä on opettajien palkkaus, 75.9 % kokonaismenoista. Koulutalojen hoito- ja korjauskustannukset olivat lukuvuonna 1951—52 ainostaan 14 kertaa suuremmat kuin ennen sotaa, kokonaiskustannusten ollessa 23-kertaiset.

Vuokrilla on yleensä vain vähäinen merkitys oppikoulujen taloudessa. Melkein kaikki valtionkoulut toimivat valtion rakennuksissa, eivätkä niin ollen yleensä maksa todellista vuokraa.

Seuraava taulu osoittaa eri kouluryhmien keskimääräiset vuosikustannukset oppilasta kohden viime vuosina.

De totala kostnaderna för läroverken voro sälunda läsåret 1951—52 23 gånger högre än läsåret 1938—39. Elevavgifterna däremot inbringade under förstnämnda läsår endast 16 gånger mera än sistnämnda läsår. Detta beror på att man inte velat höja elevavgifterna i samma proportion som kostnaderna stigit. På grund härav har statens och kommunernas relativa andel i kostnaderna för läroverken ökats.

Statens andel i totalkostnaderna läsåret 1951—52 utgjorde 60.9 % mot 50.3 % 1938—39. Motsvarande procenttal för kommunerna voro 3.8 och 2.9.

Den största utgiftsposten utgör lärarnas löner som utgör 75.9 % av totalkostnaderna. De sammanlagda kostnaderna för skötsel och reparation av skolhusen voro läsåret 1951—52 endast 14 gånger högre än före kriget, under det att totalkostnaderna voro 23 gånger större.

Hyrorna spela i allmänhet en rätt obetydlig roll i läroverkens ekonomi. Statsskolorna äro ju nästan alltid inrymda i statsverkets byggnader och erläggas sälunda i de flesta fall ingen faktisk hyra.

Följande tabell utvisar de olika skolgruppernas årskostnader i genomsnitt per lärjunge under de senaste åren.

14. Keskimääräiset vuosikustannukset oppilasta kohden, mk. — Arliga medelkostnader per lärjunge, mk.

Average annual expenditure per pupil, mk.

Lukuvuosi Läsår School year	Valtionkoulut — Statsskolor State schools			Kunnalliset ja yksityiset koulut — Kommunala och privata skolor Municipal and private schools					
				Kaikkiaan — Inalles — Total			Siitä valtionapu — Därav understöd av staten — Incl. state grants		
	Suomenk. Finskpr. Finnish	Ruotsink. Svenskpr. Swedish	Kaikki koulut Alla skolor All schools	Suomenk. Finskpr. Finnish	Ruotsink. Svenskpr. Swedish	Kaikki koulut Alla skolor All schools	Suomenk. Finskpr. Finnish	Ruotsink. Svenskpr. Swedish	Kaikki koulut Alla skolor All schools
1938—39	3 525	4 987	3 728	2 420	3 345	2 585	1 548	1 854	1 603
1948—49	22 351	29 156	23 255	16 187	22 199	16 885	7 240	13 317	7 946
1949—50	27 619	38 073	28 992	20 444	25 845	21 084	11 440	13 629	11 700
1950—51	35 128	46 763	36 663	30 390	40 331	31 573	20 718	24 602	21 180
1951—52	38 708	49 451	40 106	35 820	46 344	36 998	22 730	28 693	23 397

Kustannukset oppilasta kohden ovat suomenkielisissä kouluissa jonkin verran pienemmät kuin ruotsinkielisissä. Samoin ovat kustannukset oppilasta kohden yksityiskouluissa pienemmät kuin valtionkouluissa, mikä johtuu siitä, että valtionkouluista vain muutamant ovat keskikouluja, joissa opettajien pätevyys on pienempi kuin muissa kouluissa.

Taulusta 15 ilmenevät oppikoulujen tulot lukuvuosina 1938—39 ja 1948—52.

Kostnaderna per lärjunge äro något mindre i de finskspråkiga skolorna än i de svenskspråkiga. Likaså äro kostnaderna per lärjunge i privatskolorna mindre än i statsskolorna, vilket sammanhänger med att bland statsskolorna antalet mellanskolor, i vilka lärarnas kompetens är lägre, är mycket mindre än bland privatskolorna.

Tabell 15 belyser läroverkens inkomster läsåren 1938—39 och 1948—52.

15. Oppikoulujen tulot, 1 000 mk. — Läroverkens inkomster, 1 000 mk.

Income of secondary schools, 1 000 mk.

Lukuvuosi Läsår School year	Oppilasmaksut Elevavgifter Pupil's fees		Avustukset kunnallisille ja yksityiskouluille Understöd åt kommunala och privata skolor Grants to local govt. and private schools		Muut tulot Övriga inkomster Other income		Yhteensä Summa Total		
	Valtionkoulut Statsskolor State schools	Kunnalliset ja yksityiset koulut Kommunala och privata skolor Municipal and private schools	Valtiolta Av staten State	Kunnalta Av kommunen Local govt.	Valtionkoulut Statsskolor State schools	Kunnalliset ja yksityiset koulut Kommunala och privata skolor Municipal and private schools	Valtionkoulut Statsskolor State schools	Kunnalliset ja yksityiset koulut Kommunala och privata skolor Municipal and private schools	Kaikki oppikoulut Samtliga läroverk All secondary schools
1938—39	14 441	22 005	44 002	2 510	122	4 407	14 563	72 924	87 487
1948—49	71 757	193 102	394 856	28 143	19 114	51 052	90 871	667 153	758 024
1949—50	76 264	292 993	600 633	50 826	24 468	64 397	100 732	1 008 849	1 109 581
1950—51	139 987	367 925	1 086 351	57 426	54 638	84 499	194 625	1 596 201	1 790 826
1951—52	142 544	447 606	1 292 518	81 125	49 876	108 297	192 420	1 929 546	2 121 966

Yksityiskouluissa on suurin tuloerä ollut valtionapu, joka lukuvuosina 1948—52 oli keskimäärin 64.9 % kaikista tuloista. Oppilasmaksut olivat tänä aikana keskimäärin 25.0 %.

Taulussa 16 on tietoja valtion, kunnallisten ja yksityiskoulujen oppilasmaksuista.

I privatskolorna har den största inkomstposten varit statsunderstödet, som under läsåren 1948—52 i genomsnitt utgjorde 64.9 % av totalinkomsterna. Elevavgifterna utgjorde under samma tid i medeltal 25.0 procent.

Tabell 16 innehåller uppgifter om elevavgifterna i statens, kommunens och privata skolor.

16. Oppilasmaksut, 1 000 mk. — Elevavgifter, 1 000 mk. — Pupil's fees, 1 000 mk.

Lukuvuosi Läsår School year	Valtionkoulut — Statskolor State schools			Kunnalliset ja yksityiset koulut Kommunala och privata skolor Municipal and private schools			Kaikki oppikoulut Samtliga läroverk All secondary schools		
	Suomenk. Finskspr. Finnish	Ruotsink. Svenskspr. Swedish	Yhteensä Summa Total	Suomenk. Finskspr. Finnish	Ruotsink. Svenskspr. Swedish	Yhteensä Summa Total	Suomenk. Finskspr. Finnish	Ruotsink. Svenskspr. Swedish	Yhteensä Summa Total
1938—39	12 468	1 973	14 441	17 572	4 433	22 005	30 040	6 406	36 446
1948—49	63 159	8 598	71 757	160 810	32 292	193 102	223 969	40 890	264 859
1949—50	66 864	9 400	76 264	255 557	37 436	292 993	322 421	46 836	369 257
1950—51	123 569	16 418	139 987	321 456	46 469	367 925	445 025	62 887	507 912
1951—52	125 220	17 324	142 544	390 490	57 116	447 606	515 710	74 440	590 150

Valtionkoulujen oppilasmaksu on nykyään 2 500 luku-kaudelta. Jos kaksi tai useampia sisarusia käy samaa tai eri valtionkoulua, maksut ovat pienemmät. Yksityiskoulujen oppilasmaksut määrää koulun johtokunta ohjesäännön mukaisesti. Niin kauan kuin nykyinen hintasäännöstely on voimassa, on yksityiskoulujen kuitenkin hankittava jokaiselle lukukausimaksun koroitukselle sosiaaliministeriön hyväksyntä.

7. Ylioppilastutkinto.

Seuraavassa taulussa on tietoja ylioppilaskokelaista vuonna 1939 ja vuosina 1949—52.

Terminsvygifterna i statsläroverken uppgå för närvarande till 2 500 mk i terminen. Ifall två eller flere syskon besöka samma eller olika statsläroverk är avgiften lägre. I privatläroverken fastställs terminsvygiften av skolans direktion i enlighet med reglementet. Så länge den nuvarande prisregleringen är rådande bör likväl varje höjning av terminsvygifterna vid de privata läroverken godkännas av socialministeriet.

7. Studentexamen.

Uppgifter om studentkandidaterna är 1939 och åren 1949—52 framgå ur följande tabell.

17. Ylioppilaskokelaat. — Studentkandidater. — Pupils sitting matriculation examination.

Vuosi År Year	Varsinaista oppilaita — Ordinarie lärjungar — Ordinary pupils						Yksityisoppilaita Privatister Private pupils		Sotilas- kirjoitukset Militär- skrivningar Special papers for army candidates
	Keväällä — Om våren — In spring			Syksyllä — Om hösten — In autumn			Keväällä Om våren In spring	Syksyllä Om hösten In autumn	
	Suomenk. koulut Finskspr. skolor Finnish schools	Ruotsink. koulut Svenskspr. skolor Swedish schools	Yhteensä Summa Total	Suomenk. koulut Finskspr. skolor Finnish schools	Ruotsink. koulut Svenskspr. skolor Swedish schools	Yhteensä Summa Total			
1939	2 164	488	2 652	366	120	486	13	55	—
1949	3 089	498	3 587	533	98	631	160	78	93
1950	3 560	525	4 085	529	95	624	152	62	40
1951	3 600	512	4 112	434	95	529	112	41	16
1952	3 581	530	4 111	652	147	799	109	50	6

Vuosina 1948—50 lisäntyi keväällä kirjoittaneiden varsinaisten oppilaiden luku verraten runsaasti, jota vastoin tiedot kahdelta viimeiseltä vuodelta osoittavat vain vähäisiä muutoksia. Kevään 1952 ylioppilaskokelaista oli suomenkielisten koulujen oppilaita 87.1 %, vastaten 81.6 prosenttia v. 1939.

Åren 1948—50 ökades antalet ordinarie lärjungar om våren förhållandevis kraftigt, varemot siffrorna för de två senaste åren förete endast små fluktuationer. Våren 1952 utgjorde antalet lärjungar i finskspråkiga skolor 87.1 % av totalantalet, mot 81.6 % år 1939.

18. Hyväksytyt kokelaat. — Godkända kandidater. — Matriculated.

Vuosi År Year	Varsinaisia oppilaita — Ordinarie lärjungar — Ordinary pupils						Yksityisoppilaita Privatister Private pupils		Sotilas- kirjoitukset Militär- skrivningar Special papers for army candidates	Kalkkiaan Inalles Total
	Keväällä — Om våren — In spring			Syksyllä — Om hösten — In autumn			Keväällä Om våren In spring	Syksyllä Om hösten In autumn		
	Suomenk. koulut Finskspr. skolor Finnish schools	Ruotsink. koulut Svenskspr. skolor Swedish schools	Yhteensä Summa Total	Suomenk. koulut Finskspr. skolor Finnish schools	Ruotsink. koulut Svenskspr. skolor Swedish schools	Yhteensä Summa Total				
1939	1 797	365	2 162	292	93	385	74	38	—	2 659
1949	2 557	398	2 955	386	71	457	82	51	23	3 568
1950	3 034	426	3 460	421	71	492	83	38	9	4 082
1951	3 164	414	3 578	372	72	444	67	22	—	4 111
1952	2 912	381	3 293	589	121	710	61	38	1	4 103

Sekä suomen- että ruotsinkielisissä kouluissa oli keväällä 1952 hyväksytyjen varsinaisten oppilaiden lukumäärä pienempi kuin edellisenä vuonna. Kun sitä vastoin syksyllä hyväksytyjä oli enemmän kuin koskaan aikaisemmin, jäi v. 1952 hyväksytyjen kokonaismäärä vain vähän pienemmäksi edellisen vuoden määrää.

Taulu 19 osoittaa, kuinka paljon uusista ylioppilasta oli mies- ja naispuolisia (yksityisoppilaita lukuunottamatta).

Såväl i finsk- som svenskspråkiga skolor var antalet våren 1952, godkända ordinarie lärjungar mindre än föregående år. Då antalet om hösten godkända däremot var större än någonsin tidigare, var totalantalet godkända 1952 endast obetydligt mindre än föregående år.

Tabell 19 utvisar de nya studenternas fördelning efter kön (privatisterna inte medräknade).

19. Hyväksytyt kokelaat. — Godkända kandidater. — *Matriculated.*

Vuosi År Year	Suomenkieliset koulut Finskspråkiga skolor <i>Finnish schools</i>		Ruotsinkieliset koulut Svenskspråkiga skolor <i>Swedish schools</i>		Kaikkiaan Inalles <i>Total</i>		
	Pojkia Gossar <i>Boys</i>	Tyttöjä Flickor <i>Girls</i>	Pojkia Gossar <i>Boys</i>	Tyttöjä Flickor <i>Girls</i>	Pojkia Gossar <i>Boys</i>	Tyttöjä Flickor <i>Girls</i>	Yhteensä Inalles <i>Total</i>
1939	1 148	941	232	160	1 380	1 101	2 481
1949	1 358	1 607	268	202	1 626	1 809	3 435
1950	1 635	1 829	262	235	1 897	2 064	3 961
1951	1 555	1 981	249	237	1 804	2 218	4 022
1952	1 626	1 875	241	261	1 867	2 136	4 003

Taulusta ilmenee, että naispuolisten hyväksytyjen luku, joka v. 1939 oli 1 101, on noussut 2 136:een v. 1952. Edellisenä vuonna heitä oli 44.4 %, v. 1952 53.4 %. Naisylioppilaiden suuri lukumäärä on maamme erikoispiirre, sillä kaikissa Pohjoismaissa oli heidän lukumääränsä viimeainittuna vuonna pienempi kuin meillä. Ruotsissa hyväksyttiin naispuolisia kokelaita 2 046 (41.8 %), Norjassa 1 406 (38.8 %) ja Tanskassa 1 193 (41.8 %). Yksityiskohtaisempia tietoja Pohjoismaissa hyväksytyistä ylioppilaskokelaista on taulussa 4 tämän julkaisun lopussa. Naisylioppilaiden suuri lukumäärä maassamme johtuu osaksi siitä, että ylioppilaat monilla aloilla asetetaan ei-ylioppilaiden edelle, osaksi siitä, että naisten ammattikouluja ei vielä ole riittävästi. Niinpä esim. maamme kotitalouskouluihin oli v. 1952 hakijoita 4 467, joista vain 2 607 voitiin kouluihin ottaa. Vuodesta 1943 lähtien on kaikille kokelaille myönnetty se helpotus vaatimuksista, että matematiikka ja reaaliokoe ovat olleet vaihtoehtoiset. Tämä helpotus lienee myös osaltaan vaikuttanut naispuolisten ylioppilaiden voimakkaaseen lisääntymiseen.

Taulusta 20 ilmenee, paljonko keväällä kirjoittaneista hyväksyttiin eri yleisarvosanoilla.

Ur tabellen framgår att de kvinnliga studenternas antal ökats från 1 101 år 1939 till 2 136 år 1952. Deras relativa andel var förstnämnda år 44.4 % mot hela 53.4 % år 1952. Det stora antalet kvinnliga studenter är mycket karakteristiskt för vårt land, ty i samtliga nordiska länder var deras antal sistnämnda år mindre än hos oss. I Sverige uppgick antalet godkända kvinnliga kandidater till 2 046 (41.8 %), i Norge till 1 406 (38.8 %) och i Danmark till 1 193 (41.8 %). Närmare uppgifter om antalet godkända studentkandidater i de nordiska länderna framgår ur tabell 4 i tabellavdelningen i slutet av denna publikation. Det stora antalet kvinnliga studenter i vårt land sammanhänger dels därmed, att studenterna på många levnadsbanor givits företräde framom icke studenter, dels att antalet yrkesskolor för kvinnor ännu är otillräckligt. Så t. ex. uppgick antalet inträdesökande till vårt lands hushållsskolor år 1952 till 4 467, varav endast 2 607 antogs. Från och med 1943 ha alla kandidater beviljats den lättnaden, att matematik och realprovet varit inbördes valbara. Denna lättnad torde också ha bidragit till den kraftiga ökningen av antalet kvinnliga studenter.

Av tabell 20 framgår huru många av de ordinarie lärjungarna som godkändes i vårens skrivningar och med vilka vitsord.

20. Hyväksytyt yleisarvosanan mukaan. — Godkända efter det allmänna vitsordet.

Matriculated results, graded.

Kevätlukukausi Värterminen <i>Spring term</i>	Varsinaisia oppilaita hyväksytyt yleisarvosanalla — Ordinarie lärjungar godkända, med vitsordet <i>Ordinary pupils, by grading achieved</i>									
	Suomenkieliset koulut Finskspråkiga skolor <i>Finnish schools</i>			Ruotsinkieliset koulut Svenskspråkiga skolor <i>Swedish schools</i>			Kaikki koulut Alla skolor <i>All schools</i>			Yhteensä Summa <i>Total</i>
	l	cl	a	l	cl	a	l	cl	a	
1947	399	1 392	754	64	220	135	463	1 612	889	2 964
1949	344	1 309	904	64	186	148	408	1 495	1 052	2 955
1950	486	1 560	988	73	192	161	559	1 752	1 149	3 460
1951	399	1 611	1 154	60	207	147	459	1 818	1 301	3 578
1952	379	1 474	1 059	45	185	151	424	1 659	1 210	3 293

Kaikkina taulukkoon otettuina vuosina on yleisarvosanalla cum laude approbatur hyväksytyjen ylioppilaiden luku ollut suurin, laudaturylioppilaiden pienin. V. 1952 hyväksyttiin arvosanalla laudatur 12.9 %, arvosanalla cum

Under samtliga år tabellen omfattar har antalet studenter med det allmänna vitsordet cum laude approbatur varit störst och antalet med laudatur godkända minst. År 1952 godkändes 12.9 % med vitsordet laudatur, 50.4 %

laude approbatur 50.4 % ja arvosanalla approbatur 36.7 %. Vastaavat suhdeluvut viisivuotiskaudelta 1947—52 ovat 14.2, 51.3 ja 34.5 %.

Taulussa 21 esitetään suhdeluvuin tietoja vuosina 1939 ja 1949—52 hylätyistä ylioppilaskokelaista.

med vitsordet cum laude approbatur och 36.7 % med approbatur. För 5-årsperioden 1947—52 voro motsvarande relationstal 14.2, 51.3 och 34.5 %.

Ur tabell 21 framgår relationstalen för de underkända abiturienterna år 1939 och 1949—52.

21. Hylätyt kokelaat, %. — Underkända kandidater, %. — Pupils failed, %.

Vuonna År Year	Varsinaisia oppilaita hylättiin keväällä — Ordinarie lärjungar underkändes om våren <i>Ordinary pupils failed in the spring</i>					Yksityisop- pilaita keväällä Privatelever om våren <i>Private pupils in the spring</i>	Varsinaisia oppi- laita syksyllä Ordinarie lärjungar om hösten <i>Ordinary pupils in the autumn</i>
	Valtionkoulut Statskolor <i>State schools</i>	Yksityiskoulut Privatskolor <i>Private schools</i>	Suomenkieliset koulut Finskspråkiga skolor <i>Finnish schools</i>	Ruotsinkieliset koulut Svenskspråkiga skolor <i>Swedish schools</i>	Kaikkiaan Inalles <i>Total</i>		
1939	15.6	21.2	17.0	25.2	18.5	43.5	20.8
1949	16.1	18.9	17.2	20.1	17.6	48.7	27.6
1950	15.5	15.1	14.8	18.9	15.3	45.4	21.2
1951	12.3	13.5	12.1	19.1	13.0	39.3	16.1
1952	19.4	20.4	18.7	28.1	19.9	44.0	11.1

Hylättyjen varsinaisten oppilaiden lukumäärä oli keväällä 1952 suurempi kuin minään muuna taulukkoon otetuna vuonna. Mainitun vuoden ylioppilaskirjoitusten tulokset olivat siis sekä hyväksytyjen kokelaiden yleisarvosanojen että hylättyjen lukumäärän puolesta tavallista huonommat.

Suomenkielisissä kouluissa kirjoittaneista on säännöllisesti hylätty suhteellisesti vähemmän kuin ruotsinkielisistä kokelaista. V. 1952 suomen- ja ruotsinkielisten kokelaiden hylkäysprosentit eroavat toisistaan poikkeuksellisen paljon.

Relationstalet för antalet underkända ordinarie lärjungar våren 1952 var större än under något annat år tabellen omfattar. Resultaten i studentskrivningarna nämnda år var sålunda såväl i fråga om de allmänna vitsorden de godkända erhöllo som i fråga om antalet underkända sämre än vanligt.

Antalet underkända i de finskspråkiga skolorna har alltid varit förhållandevis mindre än i de svenskspråkiga skolorna. År 1952 var skillnaden mellan det relativa antalet underkända i finsk- och svenskspråkiga skolor exceptionellt stor.

TAULUJA—TABELLER
TABLES

1. Oppikoulut, opettajien ja oppilaiden luku lääneittäin lukuvuonna 1951—52.
Secondary schools, number of teachers and pupils

L ä ä n i L ä n County	Koulujen luku — Antalet skolor Number of schools										Opettajien luku Antalet lärare Number of teachers			
	Yliopistoon johtavat Till universitetet ledande Secondary schools teaching for matriculation				Keskikoulut Mellanskolor Middle schools				Kaikki koulut Samtliga skolor All schools		Suomen- kiel. Finsk- språk. Finnish	Ruotsin- kiel. Svensk- språk. Swedish	Kaikkiaan — Total	Valtion kontut — State schools
	Suomenkiel. Finsk-språk. Finnish		Ruotsinkiel. Svenskspråk. Swedish		Suomenkiel. Finsk-språk. Finnish		Ruotsinkiel. Svenskspråk. Swedish		Kaikkiaan — Total	Valtion kontut — State schools				
	Kaikkiaan — Total	Valtion kontut — State schools	Kaikkiaan — Total	Valtion kontut — State schools	Kaikkiaan — Total	Valtion kontut — State schools	Kaikkiaan — Total	Valtion kontut — State schools						
<i>Uudenmaan — Nylands</i>	36	8	22	7	16	5	4	2	78	22	1 000	316	592	250
Helsinki — Helsingfors	25	7	15	4	9	4	1	1	50	16	759	285	417	172
Muut kaupungit—Övriga städer—Other towns	4	1	5	3	1	1	1	1	11	6	64	31	107	78
Kauppalat — Köpingar — Market towns	5	—	2	—	1	—	—	—	8	—	103	—	44	—
Maalaiskunnat — Landskomm. — Rural areas	2	—	—	—	5	—	2	—	9	—	74	—	24	—
<i>Turun-Porin — Åbo-Björneborgs</i>	23	11	5	1	19	1	2	1	49	14	681	288	123	33
Turku — Åbo	6	5	3	1	1	1	1	1	11	8	187	145	74	33
Muut kaupungit — Övriga städer	7	5	1	—	—	—	—	—	8	5	155	117	17	—
Kauppalat — Köpingar	4	1	1	—	1	—	—	—	6	1	81	26	22	—
Maalaiskunnat — Landskommuner	6	—	—	—	17	—	1	—	24	—	258	—	10	—
<i>Åhvenanmaa — Åland</i>	—	—	1	1	—	—	—	—	1	1	—	—	19	19
Kaupunki — Stad	—	—	1	1	—	—	—	—	1	1	—	—	19	19
Maalaiskunnat — Landskommuner	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Hämeen — Tavastehus</i>	23	10	1	—	17	3	—	—	41	13	712	315	13	—
Tampere — Tammerfors	5	4	1	—	2	2	—	—	8	6	188	159	13	—
Muut kaupungit — Övriga städer	7	3	—	—	1	1	—	—	8	4	190	89	—	—
Kauppalat — Köpingar	7	3	—	—	—	—	—	—	7	3	143	67	—	—
Maalaiskunnat — Landskommuner	4	—	—	—	14	—	—	—	18	—	191	—	—	—
<i>Kymen — Kymmene</i>	14	9	1	—	8	1	1	—	24	10	425	246	22	—
Kaupungit — Städer	6	6	1	—	3	1	—	—	10	7	195	165	14	—
Kauppalat — Köpingar	4	3	—	—	—	—	—	—	4	3	103	81	—	—
Maalaiskunnat — Landskommuner	4	—	—	—	5	—	1	—	10	—	127	—	8	—
<i>Mikkelin — S:t Michels</i>	8	6	—	—	10	—	—	—	18	6	261	132	—	—
Kaupungit — Städer	6	5	—	—	—	—	—	—	6	5	135	107	—	—
Kauppalat — Köping	1	1	—	—	1	—	—	—	2	1	35	25	—	—
Maalaiskunnat — Landskommuner	1	—	—	—	9	—	—	—	10	—	91	—	—	—
<i>Kuopion — Kuopio</i>	13	8	—	—	20	6	—	—	33	14	526	282	—	—
Kaupungit — Städer	8	6	—	—	3	3	—	—	11	9	254	203	—	—
Kauppalat — Köpingar	3	2	—	—	1	—	—	—	4	2	77	47	—	—
Maalaiskunnat — Landskommuner	2	—	—	—	16	3	—	—	18	3	195	32	—	—
<i>Vaasan — Vasa</i>	24	8	6	5	26	1	4	—	60	14	693	198	145	98
Kaupungit — Städer	9	6	6	5	2	1	2	—	19	12	216	157	132	98
Kauppalat — Köpingar	4	2	—	—	—	—	—	—	4	2	84	41	—	—
Maalaiskunnat — Landskommuner	11	—	—	—	24	—	2	—	37	—	393	—	13	—
<i>Oulun — Uleåborgs</i>	10	5	1	—	18	2	—	—	29	7	373	164	15	—
Kaupungit — Städer	6	5	1	—	3	2	—	—	10	7	186	164	15	—
Maalaiskunnat — Landskommuner	4	—	—	—	15	—	—	—	19	—	187	—	—	—
<i>Lapin — Lapplands</i>	5	5	—	—	7	1	—	—	12	6	182	124	—	—
Kaupungit — Städer	3	3	—	—	—	—	—	—	3	3	62	62	—	—
Kauppalat — Köping	1	1	—	—	—	—	—	—	1	1	34	34	—	—
Maalaiskunnat — Landskommuner	1	1	—	—	7	1	—	—	8	2	86	28	—	—
Koko maa — Hela riket — Whole country	156	70	37	14	141	20	11	3	345	107	4 853	2 065	929	400
Kaupungit — Städer — Towns	92	56	34	14	25	16	5	3	156	39	2 591	1 684	308	400
Kauppalat — Köpingar — Market towns	29	13	3	—	4	—	—	—	36	13	660	321	66	—
Maalaiskunnat — Landskomm. — Rural areas	35	1	—	—	112	4	6	—	153	5	1 602	60	55	—
Lukuv. — Läsåret — School year 1950—51 ..	156	67	37	13	133	19	12	4	338	103	4 646	1 969	912	388
Kaupungit — Städer — Towns	92	55	34	13	25	16	6	4	157	38	2 543	1 647	302	388
Kauppalat — Köpingar — Market towns	28	12	3	—	3	—	—	—	34	12	604	290	62	—
Maalaiskunnat — Landskomm. — Rural areas	36	—	—	—	105	3	6	—	147	3	1 499	32	48	—

— Läroverken, antalet lärare och lärjungar länsvis läsåret 1951—1952.
by counties in the 1951—52 school year.

Oppläiden luku — Antalet lärjungar Number of pupils																
Keskikouluaste Mellanankolstadiet Middle forms								Lukioaste — Gymnasialstadiet Higher forms								Kalk- kiaan Inalles Total
Suomenkiel. koulut Finskspråk. skolor Finnish schools				Ruotsinkiel. koulut Svenskspråk. skolor Swedish schools				Suomenkiel. koulut Finskspråk. skolor Finnish schools				Ruotsinkielset koulut Svenskspråk. skolor Swedish schools				
slitå: — därav: incl.:				slitå: — därav: incl.:				slitå: — därav: incl.:				slitå: — därav: incl.:				
Kalkkiaan — Inalles Total	valtion kouluissa i statskolor in state schools	poikia — gossar boys	tyttöjä — flickor girls	Kalkkiaan — Inalles Total	valtion kouluissa i statskolor in state schools	poikia — gossar boys	tyttöjä — flickor girls	Kalkkiaan — Inalles Total	valtion kouluissa i statskolor in state schools	poikia — gossar boys	tyttöjä — flickor girls	Kalkkiaan — Inalles Total	valtion kouluissa i statskolor in state schools	poikia — gossar boys	tyttöjä — flickor girls	
13 715	4 236	6 128	7 537	6 171	3 065	2 721	3 450	3 240	914	1 529	1 711	1 257	396	623	634	24 333
9 997	3 808	4 511	5 486	4 112	2 126	1 811	2 301	2 626	860	1 265	1 361	888	287	420	468	17 623
619	428	270	349	1 159	939	499	660	196	54	63	133	190	109	103	87	2 164
1 855	—	806	1 049	640	—	292	348	327	—	161	166	179	—	100	79	3 001
1 244	—	541	703	260	—	119	141	91	—	40	51	—	—	—	—	1 595
11 499	4 781	4 766	6 733	1 176	408	455	721	1 935	827	935	1 000	228	53	101	127	14 838
3 055	2 407	1 274	1 781	696	408	256	440	721	379	359	362	162	53	76	86	4 634
2 511	1 903	1 036	1 475	109	—	47	62	548	364	283	265	32	—	9	23	3 200
1 474	471	605	869	282	—	119	163	302	84	139	163	34	—	16	18	2 092
4 459	—	1 851	2 608	89	—	33	56	364	—	154	210	—	—	—	—	4 912
—	—	—	—	289	289	133	156	—	—	—	—	44	44	22	22	333
—	—	—	—	289	289	133	156	—	—	—	—	44	44	22	22	333
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11 909	5 152	4 842	7 067	194	—	103	91	2 169	1 048	1 049	1 120	44	—	19	25	14 316
3 138	2 682	1 291	1 847	194	—	103	91	677	486	342	335	44	—	19	25	4 053
3 292	1 427	1 352	1 940	—	—	—	—	720	361	314	406	—	—	—	—	4 012
2 497	1 043	1 015	1 482	—	—	—	—	507	201	278	229	—	—	—	—	3 004
2 982	—	1 184	1 798	—	—	—	—	265	—	115	150	—	—	—	—	3 247
6 855	4 024	2 795	4 060	217	—	87	130	1 145	792	544	601	55	—	25	30	8 272
2 820	2 442	1 172	1 648	188	—	71	117	457	457	236	221	55	—	25	30	3 520
1 925	1 582	763	1 162	—	—	—	—	403	335	189	214	—	—	—	—	2 328
2 110	—	860	1 250	29	—	16	13	285	—	119	166	—	—	—	—	2 424
4 076	2 235	1 653	2 423	—	—	—	—	671	452	313	358	—	—	—	—	4 747
2 198	1 781	910	1 288	—	—	—	—	518	338	248	270	—	—	—	—	2 716
584	454	240	344	—	—	—	—	114	114	49	65	—	—	—	—	698
1 294	—	503	791	—	—	—	—	39	—	16	23	—	—	—	—	1 333
8 064	4 425	3 201	4 863	—	—	—	—	1 335	867	613	722	—	—	—	—	9 399
4 038	3 240	1 625	2 413	—	—	—	—	921	656	435	486	—	—	—	—	4 959
1 156	723	456	700	—	—	—	—	270	211	118	152	—	—	—	—	1 426
2 870	462	1 120	1 750	—	—	—	—	144	—	60	84	—	—	—	—	3 014
10 225	2 825	4 302	5 923	1 876	1 298	794	1 082	1 710	677	812	898	328	261	171	157	14 139
2 762	2 112	1 189	1 573	1 679	1 298	712	967	663	535	303	360	328	261	171	157	5 432
1 320	713	516	804	—	—	—	—	231	142	132	99	—	—	—	—	1 551
6 143	—	2 597	3 646	197	—	82	115	816	—	377	439	—	—	—	—	7 156
5 436	2 474	2 130	3 306	89	—	44	45	780	483	378	402	31	—	14	17	6 336
2 671	2 474	1 038	1 633	89	—	44	45	551	483	270	281	31	—	14	17	3 342
2 765	—	1 092	1 673	—	—	—	—	229	—	108	121	—	—	—	—	2 994
2 752	2 266	1 141	1 611	—	—	—	—	384	365	177	207	—	—	—	—	3 136
1 167	1 167	522	645	—	—	—	—	204	204	97	107	—	—	—	—	1 371
624	624	252	372	—	—	—	—	131	131	62	69	—	—	—	—	755
961	475	367	594	—	—	—	—	49	30	18	31	—	—	—	—	1 010
74 531	32 418	30 958	43 573	10 012	5 060	4 337	5 675	13 369	6 425	6 350	7 019	1 987	754	975	1 012	99 899
38 268	25 871	16 190	22 078	8 515	5 060	3 676	4 839	8 802	5 177	4 215	4 587	1 774	754	859	915	57 359
11 435	5 610	4 653	6 782	922	—	411	511	2 285	1 218	1 128	1 157	213	—	116	97	14 855
24 828	937	10 115	14 713	575	—	250	325	2 282	30	1 007	1 275	—	—	—	—	27 685
70 213	30 329	29 227	40 986	9 749	4 868	4 184	5 565	13 030	6 230	6 085	6 945	1 979	686	975	1 004	94 971
36 813	24 730	15 538	21 275	8 262	4 868	3 515	4 747	8 699	5 133	4 090	4 609	1 791	686	887	904	55 565
10 781	4 991	4 422	6 359	958	—	441	517	2 180	1 097	1 040	1 140	188	—	88	100	14 107
22 619	608	9 267	13 352	529	—	228	301	2 151	—	955	1 196	—	—	—	—	25 299

2. Oppilaita lukuvuonna 1951—52 1 000 asukasta kohti.¹⁾ — Antalet lärjungar läsåret 1951—52 per 1 000 invånare.¹⁾ — Pupils in the 1951—52 school year per 1 000 inhabitants.¹⁾

Läni — Län County	Keskikouluasteella På mellanskolstadiet Lower forms	Lukioasteella På gymnasialstadiet Upper forms	Yhteensä Summa Total
<i>Uudenmaan — Nylands</i>	28.7	6.5	35.2
Helsinki — Helsingfors	36.7	9.1	45.8
Muut kaupungit — Övriga städer — Other towns	71.8	15.6	87.4
Kauppalat — Köpingar — Market towns	49.0	10.0	59.0
Maalaiskunnat — Landskommuner — Rural areas	6.5	0.4	6.9
<i>Turun-Porin — Åbo-Björneborgs</i>	19.8	3.4	23.2
Turku — Åbo	35.4	8.3	43.7
Muut kaupungit — Övriga städer	39.4	8.7	48.1
Kauppalat — Köpingar	75.8	14.5	90.3
Maalaiskunnat — Landskommuner	10.2	0.8	11.0
<i>Ahvenanmaa — Åland</i>	13.1	2.0	15.1
Kaupunki — Stad	82.9	12.6	95.5
Maalaiskunnat — Landskommuner	—	—	—
<i>Hämeen — Tavastehus</i>	21.3	3.9	25.2
Tampere — Tammerfors	31.7	6.9	38.6
Muut kaupungit — Övriga städer	47.7	10.4	58.1
Kauppalat — Köpingar	36.8	7.5	44.3
Maalaiskunnat — Landskommuner	9.2	0.8	10.0
<i>Kymen — Kymmene</i>	22.2	3.8	26.0
Kaupungit — Städer	60.5	10.3	70.8
Kauppalat — Köpingar	27.3	5.7	33.0
Maalaiskunnat — Landskommuner	10.8	1.4	12.2
<i>Mikkelin — S:t Michels</i>	16.6	2.8	19.4
Kaupungit — Städer	58.9	13.9	72.8
Kauppala — Köping	71.3	13.9	85.2
Maalaiskunnat — Landskommuner	6.5	0.2	6.7
<i>Kuopion — Kuopio</i>	16.8	2.8	19.6
Kaupungit — Städer	84.7	19.3	104.0
Kauppalat — Köpingar	49.5	11.5	61.0
Maalaiskunnat — Landskommuner	7.0	0.4	7.4
<i>Vaasan — Vasa</i>	19.6	3.3	22.9
Kaupungit — Städer	44.1	9.8	53.9
Kauppalat — Köpingar	70.4	12.3	82.7
Maalaiskunnat — Landskommuner	12.7	1.6	14.3
<i>Oulun — Uleåborgs</i>	15.0	2.2	17.2
Kaupungit — Städer	49.1	10.4	59.5
Maalaiskunnat — Landskommuner	8.9	0.7	9.6
<i>Lapin — Lapplands</i>	16.0	2.2	18.2
Kaupungit — Städer	41.9	7.3	49.2
Kauppala — Köping	44.2	9.3	53.5
Maalaiskunnat — Landskommuner	7.4	0.4	7.8
Koko maa — Hela riket — Whole country	20.5	3.7	24.2
<i>Kaupungit — Städer — Towns</i>	43.4	9.8	53.2
<i>Kauppalat — Köpingar — Market towns</i>	44.6	9.0	53.6
<i>Maalaiskunnat — Landskommuner — Rural areas</i>	9.2	0.8	10.0

¹⁾ Verrattuna henkikirjoitettuun väestöön 1. 1. 1952. — Jämfört med den mantalsskrivna befolkningen 1. 1. 1952. — Compared with the population according to registration lists, 1. 1. 1952.

3. Oppilaiden isän tai äidin ammatti lukuvuonna 1951—52.¹⁾ — Lärjungarna fördelade efter faders eller moders yrke läsåret 1951—52.¹⁾ — Pupils in the 1951—52 school year by father's or mother's profession.¹⁾

Isän ammatti — Faderns yrke Profession	Kalkki koulu Alla skolor All schools	Valtion koulu Statskolor State schools	Kunnall. ja yksityiset koulu Komm. och privata skolor Municipal and private schools	Suomenkieliset koulu Finlandskriga skolor Finnish schools	Ruotsinkieliset koulu Svenskspråkiga skolor Swedish schools	Kalkki koulu Alla skolor All schools	Valtion koulu Statskolor State schools	Kunnall. ja yksityiset koulu Komm. och privata skolor Municipal and private schools	Suomenkieliset koulu Finlandskriga skolor Finnish schools	Ruotsinkieliset koulu Svenskspråkiga skolor Swedish schools
	Luku — Antal — Number					%				
1. Maa- ja metsätalous sivuelinkeinoineen — Jord- och skogsbruk med binäringar — <i>Agriculture and forestry, including subsidiary trades</i>	26 525	7 962	18 563	24 799	1 726	26.5	17.8	33.6	28.2	14.4
a) Maanviljelijöitä — Jordbrukare	21 555	6 186	15 369	20 282	1 273	21.6	13.8	27.8	23.1	10.6
b) Muita yrittäjiä (puutarhureita, kalastajia ym.) sekä toimihenkilöitä (metsänhoitajia, työnjohtajia, neuvoja ym.) — Övriga företagare (trädgårdsmästare, fiskare m. fl.) samt funktionärer (forstmästare, arbetsledare, konsulenter m. fl.) ..	3 120	1 170	1 950	2 773	347	3.1	2.6	3.5	3.1	2.9
c) Työntekijöitä — Arbetare	1 850	606	1 244	1 744	106	1.8	1.4	2.3	2.0	0.9
2. Teollisuus, käsityö ja rakennustoiminta — Industri, hantverk och byggnadsverksamhet — <i>Industry, handicraft, building work</i>	28 980	14 032	14 948	25 173	3 807	29.0	31.4	27.0	28.6	31.7
a) Yrittäjiä ja toimihenkilöitä (teollisuuden harjoittajia, johtajia, teknillistä ja konttorihenkilökuntaa, työnjohtajia, sanomalehden toimittajia ja kustannusvirkaillioita) — Företagare och funktionärer (industriidkare, direktörer, teknisk och kontorspersonal, arbetsledare, tidningsredaktörer och förlagstjänstemän)	10 229	4 496	5 733	8 325	1 904	10.2	10.1	10.4	9.5	15.9
b) Itsenäisiä käsityöläisiä — Självständiga hantverkare	4 290	2 055	2 235	3 749	541	4.3	4.6	4.0	4.2	4.5
c) Työntekijöitä — Arbetare	14 461	7 481	6 980	13 099	1 362	14.5	16.7	12.6	14.9	11.3
3. Kauppa (myös apteekit, pankit, vakuutuslaitokset ja kiinteistöt) — Handel (även apotek, banker, försäkringsbolag och fastigheter) — <i>Commerce (incl. dispensing chemists, banks, insurance institutions and housing estates)</i>	12 284	5 786	6 498	10 105	2 179	12.3	13.0	11.8	11.5	18.2
a) Yrittäjiä ja toimihenkilöitä (myös myymälähenkilökunta ja varastonhoitajat) — Företagare och funktionärer (även butikspersonal och lagerförvaltare)	10 498	4 738	5 760	8 677	1 821	10.5	10.6	10.4	9.9	15.2
b) Työntekijöitä (talonmiehiä, varastomiehiä, vahtimestareita ym.) — Arbetare (gårdskarlar, lagerkarlar, vaktmästare m. fl.)	1 786	1 048	738	1 428	358	1.8	2.4	1.4	1.6	3.0
4. Liikenne — Samfärdsel — <i>Communication</i>	10 155	5 698	4 457	8 709	1 446	10.2	12.8	8.1	9.9	12.1
a) Yrittäjiä ja toimihenkilöitä (liikennöitsijöitä, rautatie-, posti-, puhelin- ja lennätinvirkaillioita, laivan päällystöä, lentäjiä) — Företagare och funktionärer (tjänstemän vid järnvägarna samt telefon- och telegrafväsendet, fartygsbefäl, flygare) ..	4 478	2 275	2 203	3 847	631	4.5	5.1	4.0	4.4	5.3
b) Työntekijöitä (kuljettajia, rahastajia, merimiehiä ym.) — Arbetare (chaufförer, konduktörer, sjömän m. fl.)	5 677	3 423	2 254	4 862	815	5.7	7.7	4.1	5.5	6.8
5. Palvelukset yhteiskunnalle ja elinkeinoelämälle (= julkinen toiminta ja vapaat ammatit) — Tjänster till samhället och näringslivet (= offentlig verksamhet och fria yrken) — <i>Services to society and economic life (= public office and professional work)</i>	17 756	9 159	8 597	15 481	2 275	17.8	20.5	15.6	17.6	18.9
a) Valtion, kirkon ja kunnan virkamiehiä ja toimihenkilöitä (muualla mainitsemattomia) — Statens, kyrkans och kommunens tjänstemän och byråpersonal (vilka inte hänförs till annan grupp)	8 345	4 355	3 990	7 447	898	8.4	9.8	7.2	8.5	7.5
b) Opettajia (korkeakoulut, koulut, opistot) — Lärare (högskolor, skolor, institut)	3 639	1 670	1 969	3 184	455	3.6	3.7	3.6	3.6	3.8

¹⁾ Äidin ammatti otetaan huomioon vain silloin, kun hän on perheen pääasiallinen huoltaja. — Moders yrke antecknas endast ifall hon är familjens huvudsakliga försörjare. — *Mother's occupation is only taken into account when she is the principal supporter of the family.*

Taulukko 3 jatk. — Tabell 3 forts.

Ammatti — Yrke Profession	Luku — Antal — Number					%				
	Kalkki koulu Alla skolor All schools	Valtion koulu Statskolor State schools	Suomenkieliset koulu Finskpråkiga skolor Finnish schools	Ruotsinkieliset koulu Svenskpråkiga skolor Swedish schools	Kunnall. ja yksityiset koulu Komm. och privata skolor Municipal and private schools	Kalkki koulu Alla skolor All schools	Valtion koulu Statskolor State schools	Suomenkieliset koulu Finskpråkiga skolor Finnish schools	Ruotsinkieliset koulu Svenskpråkiga skolor Swedish schools	Kunnall. ja yksityiset koulu Komm. och privata skolor Municipal and private schools
c) Lääkintöhenkilöstöä (lääkäreitä, eläinlääkäreitä, sairaanhoitajia, terveysisaria, kättilöitä; ei apteekkihenkilökunta) — Hälso- och sjukvårdspersonal (läkare, veterinärer, sjuksköterskor, sjuksystrar, barnmorskor; ej apotekspersonal) ..	1 655	739	916	1 354	301	1.6	1.7	1.7	1.5	2.5
d) Kirjailijoita ja taiteilijoita — Författare och konstnärer ..	472	180	292	385	87	0.5	0.4	0.5	0.4	0.7
e) Asianajo-, käänös- ym. toimistojen sekä yhdistysten, järjestöjen ym. virkailijoita — Funktionärer vid advokat-, översättnings- m. fl. byråer, i förenings- och organisations tjänst m. fl. ..	870	419	451	684	186	0.9	0.9	0.8	0.8	1.5
f) Työntekijöitä ja palveluskuntaa — Arbetare och tjänstepersonal ..	2 775	1 796	979	2 427	348	2.8	4.0	1.8	2.8	2.9
6. Henkilölliset palvelukset (kotitaloustyö, ravintolat, hotellit, pesuliikkeet, saunat, parturiliikkeet, valokuvaamot, hautausoimistot ym.) — Personliga tjänster (hushållsarbete, restauranger, hotell, tvättinrättningar, bastur, raksalonger, fotografiateljéer, begravningsbyråer m. fl.) — Personal services (domestic work, restaurants, hotels, laundries, bathing establishments, barber's shops, photographers, undertakers, etc.) ..	2 155	1 094	1 061	1 845	310	2.2	2.4	1.9	2.1	2.6
a) Yrittäjiä ja toimihenkilöitä — Företagare och funktionärer ..	1 002	518	484	871	131	1.0	1.1	0.9	1.0	1.1
b) Kotiapulaisia, lastenhoitajia yms. — Hembiträden, barnsköterskor m. fl.	282	137	145	245	37	0.3	0.3	0.2	0.3	0.3
c) Muita työntekijöitä (tarjoilijoita, vahtimestareita, partureita, saunottajia, nuohoojia ym.) — Övriga arbetare (servererskor, vaktmästare, barberare, baderskor, sotare m. fl.) ..	871	439	432	729	142	0.9	1.0	0.8	0.8	1.2
7. Tuntematon elinkeino — Okänd näringsgren — Occupation unknown ..	1 294	583	711	1 117	177	1.3	1.3	1.3	1.3	1.5
a) Yrittäjiä ja toimihenkilöitä — Företagare och funktionärer ..	308	169	139	264	44	0.3	0.4	0.3	0.3	0.4
b) Työntekijöitä — Arbetare ..	569	244	325	507	62	0.6	0.5	0.6	0.6	0.5
c) Tuntematon ammattiasema — Okänd yrkesställning ..	417	170	247	346	71	0.4	0.4	0.4	0.4	0.6
8. Ilman ammattia — Utan yrke — No occupation ..	750	343	407	671	79	0.7	0.8	0.7	0.8	0.6
Yhteensä — Summa — Total	99 899	44 657	55 242	87 900	11 999	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

4. Hyväksytyt kokelaat Pohjoismaissa vuosina 1939 ja 1949—52.¹⁾ — Antalet godkända kandidater i de nordiska länderna åren 1939 och 1949—52.¹⁾

Approved candidates in the Scandinavian countries in 1939 and 1949—52.¹⁾

Vuosi År Year	Suomi — Finland					Ruotsi — Sverige — Sweden					Norja — Norge — Norway					Tanska — Danmark Denmark				
	Mp Mk Males	%	Np Kv. k. Fem.	%	Yht. S:ma Total	Mp Mk Male	%	Np Kv. k. Fem.	%	Yht. S:ma Total	Mp Mk Male	%	Np Kv. k. Fem.	%	Yht. S:ma Total	Mp Mk Male	%	Np Kv. k. Fem.	%	Yht. S:ma Total
1939	1 380	55.6	1 101	44.4	2 481	2 452	66.0	1 261	34.0	3 713	1 947	64.7	1 061	35.3	3 008	1 405	63.3	813	36.7	2 218
1949	1 679	47.4	1 866	52.6	3 545	2 695	62.9	1 590	37.1	4 285	3 101	62.0	1 903	38.0	5 004	1 666	59.2	1 146	40.8	2 812
1950	1 958	48.1	2 115	51.9	4 073	2 702	60.1	1 795	39.9	4 497	2 680	60.2	1 774	39.8	4 454	1 607	61.2	1 020	38.8	2 627
1951	1 852	45.0	2 259	55.0	4 111	2 689	59.5	1 830	40.5	4 519	2 299	60.2	1 522	39.8	3 821	1 621	57.8	1 182	42.2	2 803
1952	1 920	46.8	2 183	53.2	4 103	2 852	58.2	2 046	41.8	4 898	2 218	61.2	1 406	38.8	3 624	1 635	58.2	1 173	41.8	2 808

¹⁾ Yksityisoppilaat mukaanluettuina. — Privatister inräknade. — Including pupils prepared privately for matriculation.